

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V Č. BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

A

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V Č. BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

A

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI

Průvodce občana problematikou dopravních nehod po novele zákona

A citizen's guide through problems of traffic accidents with regard to law
modifications

Autor: Lukáš Malý

Vedoucí práce: Ing. Lubomír Veselý

Studijní program: Sociální pedagogika, specializace bezpečnostní služby

Datum odevzdání : 4.2.2010

Z a d á n í b a k a l á ř s k é p r á c e

Název práce: Průvodce občana problematikou dopravních nehod po novele zákona

Zadání práce: Cílem bakalářské práce je zhodnotit postup při šetření dopravních nehod a jeho zvláštnosti. Student vymezí rozdíly v pojetí dopravních nehod před a po novelizaci zákona. Cílem práce je předložit „manuál“ postupu při dopravní nehodě s vymezením pravidel v ČR a zemích EU.

Jméno studenta: Lukáš Malý

Ročník: 3.

Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice

Vedoucí práce: Ing. Lubomír Veselý

Katedra: Společenských věd FM VŠE

Termín zadání: březen 2009

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Průvodce občana problematikou dopravních nehod po novele zákona“ vypracoval samostatně a použil prameny, které cituji a uvádím v přiložené bibliografii.

Dále prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě, elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne 1.2.2010

.....

podpis studenta

ANOTACE

Bakalářská práce poskytuje přehled o problematice dopravních nehod, zejména pak vymezení základních povinností pro občana při účasti na dopravní nehodě v České republice a v okolních státech ČR. V práci nalezneme i povinnosti policisty při zpracovávání jednotlivých nehod. Hlavním cílem této práce je vyhotovený manuál pro občana, jak při dopravní nehodě správně postupovat.

Poděkování:

Zvláštní poděkování patří Ing. Lubomírovi Veselému za odborné vedení, ochotu, trvalý zájem a cenné rady při psaní mé bakalářské práce.

Úvod.....	9
1. Vymezení základních pojmů.....	11
1.1 Dopravní nehoda.....	11
1.4 Účastník dopravní nehody	13
1.5 Pozemní komunikace	14
2. Popis stavu šetření dopravních nehod v sousedních zemích.....	16
2.1 Slovensko.....	16
2.1.1 Definice pojmu dopravní nehoda	17
2.1.2 Povinnosti řidiče.....	17
2.1.3 Povinnosti účastníka dopravní nehody	17
2.1.4 Postihy za způsobení dopravní nehody	19
2.2 Rakousko	19
2.2.1 Kdy se k dopravní nehodě policie volat nemusí	19
2.2.2 Povinnost občana nahlásit dopravní nehodu	20
2.2.3 Sankce za způsobení dopravní nehody	20
2.4 Německo.....	21
2.4.1 Za jakých okolností se nemusí volat policie.....	21
2.4.2 Povinnost občana nahlásit dopravní nehodu	21
2.4.3 Sankce za dopravní nehodu	22
2.5 Polsko.....	23
2.5.1 Okolnosti, za kterých se k dopravní nehodě nemusí volat policie.....	24
2.5.2 Povinnost občana nahlásit dopravní nehodu	24
2.5.4 Sankce související s dopravní nehodou	25
3. Rozbor šetření dopravních nehod před 1. 1. 2009	26
3.1 Povinnosti účastníka dopravní nehody	27
3.2 Okolnosti, za kterých měl či neměl občan ohlásit dopravní nehodu	29

3.3 Povinnosti policisty na místě dopravní nehody	30
3.3.1 Prvotní a neodkladné úkony a opatření	30
3.4 Druhy dopravních nehod a jejich zpracování.....	33
4. Rozbor šetření dopravních nehod po 1.1.2009	46
4.1 Povinnosti účastníka dopravní nehody	46
4.2 Postup policisty na místě dopravní nehody, pokud nepodléhá nahlašovací povinnosti.....	48
4.3 Delikty spáchané při dopravní nehodě.....	49
5. Shrnutí rozdílů – zejména ohlašovací povinnost Policii ČR.....	52
5.1 Porovnání počtu šetřených dopravních nehod	53
6. Manuál pro občana, jak postupovat při dopravní nehodě	56
Závěr	63
Seznam použité literatury	65
Přílohy.....	67

Úvod

Ačkoliv člověk má schopnosti se neustále zdokonalovat, neubrání se vždy maximální soustředěnosti a chybí. V případě provozu vozidel na pozemních komunikacích tato pochybení pak vedou k dopravním nehodám, které jsou s ohledem na značné následky na životech a zdraví stále rizikovějším faktorem silničního provozu.

Dopravní situace na našich silnicích a nehodovost je častým a oblíbeným tématem médií a veřejnosti. Bohužel je do této problematiky vnášeno mnoho mýtů a polopравd, které pravdivé příčiny a skutečnosti zkreslují a dostávají do zcela nesprávných dimenzí. Základním faktorem neuspokojivé situace na našich silnicích však je především velký nárůst počtu motorových vozidel, s tím spojená hustota silničního provozu a v neposlední řadě i špatná kvalita silniční sítě ČR.

Novelizace zákona přinesla řadu změn závazných pro policisty pracující na Dopravních inspektorátech, kteří se šetřením dopravních nehod přímo zabývají. Do konce roku 2000 byla šetřena téměř každá dopravní nehoda. S implementací evropského práva do právního prostředí České republiky docházelo k postupným změnám zákona o provozu na pozemních komunikacích. Postupně byla stanovena kritéria, kdy a za jakých okolností má občan povinnost hlásit dopravní nehodu příslušníkovi Policie ČR a rovněž zvyšována hranice výše škody. Z původních 1 000,- Kč, se zvedla na 20 000,- Kč a poté na 50 000,- Kč. Od 1. ledna 2009 platí nová právní úprava, která velmi citelně ovlivnila podmínky, respektive povinnosti občana, hlásit dopravní nehodu orgánům Policie České republiky. Hranice škody byla posunuta až na 100 000,- Kč. Bylo upřesněno postavení tzv. třetí osoby i další úpravy spojené s povinnostmi hlásit dopravní nehodu policii.

Tyto zásadní změny s sebou přinesly i různá úskalí pro občana, který si v novém právním prostředí není jistý a v případě účasti na dopravní nehodě neví, jak správně postupovat. Vše bylo umocněno tím, že ze strany Ministerstva dopravy a dalších kompetentních organizací nebyly tyto změny občanům s předstihem a v dostatečné míře vysvětlovány ani publikovány.

V bakalářské práci vysvětlím základní názvosloví. Popíši, co lze vlastně za silniční dopravní nehodu považovat a kdo se stává jejím účastníkem. Dále v krátkosti nastíním rozdílnosti v právech a povinnostech občanů při dopravní nehodě ve státech, které sousedí s Českou republikou a jsou zároveň členy Evropské unie. U ohlašovacích povinností ze strany občana se zaměřím na rozdíly před i po účinnosti zákona číslo 274/2008 Sb., tj. před a po 1. lednu 2009. Vymezím rozdílnosti v šetření dopravních nehod Policií ČR. Stěžejní část mé práce bude spočívat v nastínění správného postupu v případě dopravní nehody. Vytvořím manuál nebo jakési desatero pro občany, jak postupovat, pokud se stanou účastníky dopravní nehody. Pro občany vznikly povinnosti zcela nové a do současné doby nedostatečně prezentované.

Téma mne jako policistu pracujícího na úseku šetření dopravních nehod eminentně zajímá. Zároveň shledávám v uvedené problematice nedostatek relevantních informací, na které by se mohl potencionální účastník dopravní nehody spolehnout. V této souvislosti využiji i poznatky z krátkodobé aplikační praxe, které jsem během účinnosti zákona získal. Fakta jsou ověřena osobní účastí a řešením v pravidelném styku a jednání s občany – účastníky dopravních nehod. Pomáhají mi získávané informace nejen přijímat, ale především analyzovat, hodnotit a řešit.

1. Vymezení základních pojmů

Vymezení základních pojmů je důležité, aby si každý uvědomil, jaké základní znaky má splňovat dopravní nehoda, jak jsou definováni jednotliví účastníci provozu na pozemních komunikacích. Z těchto základních pojmů je zřejmé, za jakých okolností se jedná o dopravní nehodu či nikoliv.

1.1 Dopravní nehoda

Dopravní nehodu lze definovat jako nepředvídatelnou událost v provozu na pozemních komunikacích, která má škodlivý následek na životech, zdraví osob a způsobuje škodu na majetku. Zpravidla se při ní občan dostává do střetu se zákonnými předpisy a normami.

Rozdělení dopravních nehod:

- silniční dopravní nehody
- železniční dopravní nehody
- letecké dopravní nehody
- plavební dopravní nehody
- škodní události – ačkoliv některé případy jsou podle závazného pokynu policejního prezidenta brány jako škodní události, lze na ně při výkladu zákona pohlížet jako na dopravní nehody – například poškození čelního skla, střet se zvěří, pád cestujícího v autobusu apod.

Definice silniční dopravní nehody

Dopravní nehoda je v zákoně o pozemních komunikacích definována takto: „dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní

komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu. ¹

Vozidlo

Vozidlo je motorové vozidlo, nemotorové vozidlo anebo tramvaj. ²

Motorové vozidlo

Motorové vozidlo je nekolejové vozidlo poháněné vlastní pohonnou jednotkou a trolejbus. ³

Nemotorové vozidlo

Nemotorové vozidlo je vozidlo pohybující se pomocí lidské nebo zvířecí síly, například jízdní kolo, ruční vozík nebo potahové vozidlo. ⁴

Kolejové vozidlo

Kolejové vozidlo je takové, které se pohybuje pouze po kolejích.

Řidič

Řidič je účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti. ⁵

Řidič motorového vozidla

Řidič motorového vozidla je např. řidič automobilu, motocyklu, zvláštního pracovního stoje apod.

Řidič nemotorového vozidla

Řidič nemotorového vozidla je např. cyklista, osoba, která táhne ruční vozík nebo jiné potahové vozidlo.

¹ Zákon číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, § 47 odst. 1)

² Zákon číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, § 2 písm. f)

³ Zákon číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, § 2 písm. g)

⁴ Zákon číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, § 2 písm. h)

⁵ Zákon číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, § 2 písm. d)

1.4 Účastník dopravní nehody

Účastníkem dopravní nehody je každá osoba, která je aktérem provozu na pozemních komunikacích a zároveň se určitým způsobem podílela na vzniku dopravní nehody. Může jím být osoba při dopravní nehodě poškozená, i ta, která je podezřelá z jejího vzniku. Zároveň to může být i svědek dopravní nehody.

Podezřelý

Podezřelý je osoba, která se svým jednáním dopustila protiprávního jednání, které je výslovně označeno v zákonné normě.

Poškozený

Poškozený je fyzická nebo právnická osoba, které v souvislosti s nějakou událostí vznikne škoda na majetku, na zdraví nebo dokonce na životě.

Svěddek

Svěddek je osoba, která může podat informace o věci či události, kterou osobně viděla nebo slyšela.

Majitel

Majitel je ten, kdo vlastní určitou věc, např. vozidlo, nemovitost, součást komunikace. Jedná se tak o fyzickou nebo právnickou osobu či státní orgán. Tyto subjekty musí dokázat, že konkrétní věc, předmět jsou jejich majetkem.

Provozovatel

Provozovatel vozidla je vlastník vozidla nebo jiná fyzická či právnická osoba zmocněná vlastníkem k provozování vozidla vlastním jménem.⁶

Třetí osoba před 1. 1. 2009

Pojem „třetí osoba“ před 1. 1. 2009 byl například majitel vozidla, jednalo se o právnickou osobu, o leasingovou společnost apod. Toto označení zahrnovalo i majitele dopravního značení a dalších součástí pozemní

⁶ Zákon číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, § 2 písm. b)

komunikace. V praxi však výklad působil značné problémy. Podle zákonných norem, pokud před 1. 1. 2009 vznikla škoda na majetku třetí osoby, byla povinnost takovou nehodu hlásit vždy Policii ČR, i když škoda byla menší než 50 000,- Kč. Rovněž v případě, kdy se účastníci shodli na míře zavinění dopravní nehody, nedošlo ke zranění osob a vznikla jen nepatrná škoda, ale museli tuto nehodu ohlásit. A důvod: Na příjezd policie k vyšetření čekali vlastně jen proto, aby získali pro pojišťovnu potvrzení, že splnili ohlašovací povinnost.

Třetí osoba po 1. 1. 2009

S novelizací zákona se pojem „třetí osoby“ vztahuje jen na majitele součástí pozemní komunikace. Majitel vozidla se za „třetí osobu“ nepovažuje za předpokladu, že v době dopravní nehody se ve vozidle nachází řidič, který byl jejím účastníkem. Za třetí osoby se považují majitelé domů a majitelé zaparkovaných vozidel, která byla při nehodě poškozena. Tato úprava zákona mnohým účastníkům dopravní nehody ušetřila nejen čas a starosti, ale mnohdy i finanční prostředky spojené s placením blokových pokut Policii ČR.

1.5 Pozemní komunikace

Pozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.⁷

Rozdělení pozemních komunikací:

Pozemní komunikace se dělí na tyto kategorie:

a) dálnice – je pozemní komunikace určená pro rychlou dálkovou a mezistátní dopravu silničními motorovými vozidly, která je budována bez

⁷ Zákon číslo 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích, § 2 odst. 1)

úrovňových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a která má směrově oddělené jízdní pásy.⁸

b) silnice – je veřejně přístupná pozemní komunikace určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci. Tvoří silniční síť.⁹

c) místní komunikace – je veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce.¹⁰

d) účelová komunikace – je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Příslušný silniční správní úřad může na návrh vlastníka účelové komunikace a po projednání s příslušným orgánem Policie České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka.¹¹

⁸ Zákon číslo 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích, § 4 odst. 1)

⁹ Zákon číslo 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích, § 5 odst. 1)

¹⁰ Zákon číslo 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích, § 6 odst. 1)

¹¹ Zákon číslo 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích, § 7 odst. 1)

2. Popis stavu šetření dopravních nehod v sousedních zemích

Stav šetření dopravních nehod ve státech sousedících s ČR je zajímavé v souvislosti s právními normami ČR, a to především z pozice občana. Obyvatelé České republiky často navštěvují okolní státy při nákupu, návštěvě svých známých nebo při turistických a poznávacích výletech. Pro získání základních poznatků a orientace v této problematice bylo důležité odpovědět na následující otázky:

1. Jaký zákon upravuje v sousedních zemích České republiky oblast bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích a jaká paragrafová ustanovení upravují oblast dopravních nehod?
2. Za jakých okolností nemusí policie dopravní nehodu šetřit?
3. Naopak, kdy má občan povinnost dopravní nehodu nahlásit (např. úmrtí, výše škody, škoda na veřejně prospěšném zařízení, ekologická havárie, DN na dálnici apod)?
4. Jaké jsou sankce za dopravní nehodu - bez zranění, se zraněním, s alkoholem, přestupek, trestný čin, ujetí od DN apod?

Tyto otázky byly zaslány na ambasády jednotlivých zemí a centra mezinárodní spolupráce Policie ČR. Zároveň byly prostudovány zákony z oblasti bezpečnosti provozu na jejich pozemních komunikacích. Z tohoto průzkumu byly zjištěny následující informace.

2.1 Slovensko

Slovensko je ze sousedních zemí České republiky nejbližší a nejznámější, a to jak z hlediska etnického a jazykového, tak i v příbuznosti národních slovanských kultur. Do roku 1993 jsme vlastně vytvářeli jeden stát a mezi ČR a Slovenskem, na rozdíl od jiných států, neexistují dorozumívací problémy a komunikace je konkrétní, plynulá a věcná.

2.1.1 Definice pojmu dopravní nehoda

Na Slovensku je pojem dopravní nehody definován takto: dopravní nehoda je událost v silničním provozu, která se stane v přímé souvislosti s provozem vozidla, při které se usmrtí nebo zraní osoba, poškodí se cesta nebo všeobecně prospěšné zařízení, dojde k úniku nebezpečné věci, na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí nebo na jiném majetku vznikne hmotná škoda zřejmě převyšující jeden a půl násobek větší škody podle trestního zákona.¹²

Dle trestního zákona na Slovensku je větší škoda 80 000 Sk.

Za dopravní nehodu se považuje i škodní událost, kdy je řidič pod vlivem alkoholu či jiné návykové látky, i tehdy, když se účastníci škodní události neshodnou na jejím zavinění.

Ostatní události, které se staly při provozu na pozemních komunikacích v přímé souvislosti s provozem vozidla, se na Slovensku nepovažují za dopravní nehodu. Takové události jsou definovány jako škodní událost a tu Policie na Slovensku neobjasňuje.

2.1.2 Povinnosti řidiče

Řidič, který je účastníkem dopravní nehody je povinný neprodleně zastavit vozidlo, zdržet se požití alkoholu nebo jiné návykové látky po dopravní nehodě v době, kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou anebo po jízdě požil alkohol nebo jinou návykovou látku.¹³

2.1.3 Povinnosti účastníka dopravní nehody

Podle § 66 odst. 1 zákona číslo 8/2009 Sb. o cestnej premávke je účastník dopravní nehody definován takto: účastník dopravní nehody je osoba, která se přímo aktivně anebo pasivně zúčastnila dopravní nehody.

¹² Zákon číslo 8/2009 Sb. o cestnej premávke

¹³ Zákon číslo 8/2009 Sb. o cestnej premávke

Podle § 66 odst. 2 zákona číslo 8/2009 Sb. o cestnej premávke je účastník dopravní nehody povinen:

- a) ohlásit dopravní nehodu policistovi,
- b) poskytnout podle svých schopností a možností zraněné osobě první pomoc a bezodkladně přivolat záchrannou zdravotní službu,
- c) udělat potřebná opatření na záchranu osoby anebo majetku ohroženého dopravní nehodou,
- d) setrvat na místě dopravní nehody až do příchodu policisty, na toto místo se bezodkladně vrátit po poskytnutí nebo přivolání pomoci anebo po ohlášení dopravní nehody,
- e) udělat vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost silničního provozu na místě dopravní nehody,
- f) umožnit obnovení provozu, zejména provozu vozidel pravidelné veřejné dopravy osob,
- g) prokázat svojí totožnost na požádání jiného účastníka dopravní nehody,
- h) bezodkladně uvědomit osobu, která není účastníkem dopravní nehody o hmotné škodě, která jí byla způsobena při dopravní nehodě a oznámit jí svoje osobní údaje; když to není možné, uvědomění a oznámení zabezpečí prostřednictvím policejního sboru.

Další povinnosti účastníka dopravní nehody nebo škodní události ve smyslu ustanovení § 66:

odst. 3 – pokud je to nevyhnutelné na uvolnění anebo ošetření zraněné osoby nebo na obnovení provozu, účastník dopravní nehody může přemístit vozidla, přitom je však povinný vyznačit postavení vozidel po dopravní nehodě, situaci a stopy,

odst. 4 – účastník dopravní nehody je povinný poskytnout orgánu Policejního sboru potřebnou součinnost při objasňování dopravní nehody předložením dokladů, které s tím souvisí,

odst. 5 – účastník škodní události je osoba, která se přímo aktivně nebo pasivně podílela na škodní události,

odst. 6 – účastník škodní události je povinný bezodkladně zastavit vozidlo, prokázat svojí totožnost jinému účastníkovi škodní události, poskytnout údaje o pojištění vozidla, zdržet se požití alkoholu nebo jiné návykové látky a udělat vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost a plynulost provozu. Pokud účastník škodní události způsobil hmotnou škodu osobě, která není účastníkem škodní události, je povinný o tom tuto osobu bezodkladně uvědomit a oznámit jí svoje osobní údaje.

2.1.4 Postihy za způsobení dopravní nehody

Pokud někdo způsobí dopravní nehodu porušením zákona o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, hrozí mu pokuta od 150 až do 800 Euro a zákaz činnosti až na dobu tří let.

Účastníkovi dopravní nehody, který nezastaví své vozidlo, nezdrží se požití alkoholu nebo návykové látky do řádného vyšetření dopravní nehody, který se na místo nevrátí po přivolání či poskytnutí první pomoci, hrozí mu pokuta od 300 do 1 500 Euro a zákaz činnosti od jednoho do pěti let.

2.2 Rakousko

Pravidla silničního provozu v Rakousku jsou zejména pro jižní Čechy důležité, protože mnozí z nás sem jezdí nakupovat nebo tímto státem jen projíždějí při cestě na zahraniční dovolenou do států na jihu Evropy.

2.2.1 Kdy se k dopravní nehodě policie volat nemusí

Účastníci dopravní nehody nemusí volat policii, pokud při ní vznikne pouze hmotná škoda a účastníci si mohou vzájemně prokázat svoji totožnost, tj.

jméno a adresu. Toto prokázání platí jen mezi řidiči a předpokládá se navázání osobního kontaktu. Nikdy to neplatí, je-li druhý účastník např. majitel svodidel, domů apod. Při účasti motorových kol a mopedů je povinnost provést zpravidla předložení řidičského průkazu osoby a technického průkazu vozidla.

2.2.2 Povinnost občana nahlásit dopravní nehodu ¹⁴

- pokud vznikne věcná škoda a účastníci si navzájem neprokáží svá jména a adresy
- jestliže vznikne věcná škoda a účastníci nedokáží opatřeními na místě zajistit dopravní bezpečnost

V těchto případech je nutno bez zbytečného odkladu vyrozumět policejní služebnu. Výrazem bez zbytečného odkladu se rozumí, že nahlášení je poskytnuto po provedení nutných opatřeních na místě dopravní nehody.

- o dopravní nehodě je potřeba vyrozumět okamžitě policejní služebnu, pokud dojde ke zranění nebo usmrcení osoby.
- přednost má pouze případná povinnost poskytnutí první pomoci

2.2.3 Sankce za způsobení dopravní nehody

Pokud při dopravní nehodě vznikne pouze věcná škoda a byly dodrženy všechny povinnosti, tak podle zákona o silničním provozu se nejedná o přestupek a tudíž za ni není žádný postih.

Jestliže řidič s vozidlem nezastaví a z místa ujede, nebo dopravní nehodu nenahlásí, dopouští se tím závažného přestupku a hrozí mu pokuta až do výše 2 180 Euro.

Při dopravních nehodách se zraněním se tresty posuzují podle trestního zákoníku. Podle míry zavinění jsou v rozsahu od neúmyslného ublížení na zdraví až k neúmyslnému usmrcení v odnětí svobody od 3 měsíců až do 3 let.

¹⁴ *Strassenverkehrsordnung (StVO)*, Rakousko, § 4

2.4 Německo

Německo je druhá země z okolních států, která přímo sousedí s regionem jižních Čech. Mnoho z nás do tohoto státu jezdí na nákupy, prohlídku památek, na návštěvu sportovních akcí, do termálních lázní apod. Z tohoto pohledu je důležité znát alespoň základní povinnosti, jak postupovat při dopravní nehodě.

2.4.1 Za jakých okolností se nemusí volat policie

Při dopravní nehodě je každý povinen zůstat na místě do jejího vyřešení. Nerozhoduje vzniklá škoda na vozidlech. Účastníci se musí domluvit a sepsat protokol či záznam o dopravní nehodě a předložit jej na pojišťovně. Jestliže dojde k poškození zaparkovaného vozidla, musí řidič vyhledat jeho majitele a sepsat s ním záznam. Pokud majitele vozidla nesežene, napíše své jméno a adresu, informace o svém vozidle a nechá je na poškozeném autě. V tomto případě dojde pouze ohlásit na policejní služebnu, že k dopravní nehodě došlo. Nehrozí mu za to žádný postih.

V případě, že je k takové dopravní nehodě přivolána policie, ani ona neprovádí žádné dokazování či šetření, jak k ní došlo. Pouze pomůže sepsat záznam o nehodě a vyznačí postavení vozidel. Účastníkům náčrtek předá a samotnou dopravní nehodou se nezabývá. Nikomu nehrozí bloková pokuta.

2.4.2 Povinnost občana nahlásit dopravní nehodu ¹⁵

- jestliže dojde ke zranění nebo usmrcení osoby
- v případě, že některý z účastníků utekl z místa dopravní nehody
- je sporná otázka zavinění nebo je podezření na požití alkoholu u někoho z účastníků
- dojde k poškození součásti pozemní komunikace (sloup, dopravní značka, svodidla apod.)

¹⁵ *Strassenverkehrsordnung (StVO)*, Německo, § 34

- některý z účastníků má podezření, že se druhý účastník dopustil trestného činu nebo úmyslného předstupku (například nedodržení bezpečné vzdálenost, nedání přednost v jízdě apod.)

Postup při dopravní nehodě: ¹⁶

Na vozidle ihned zapněte výstražná světla. Pokud není škoda evidentně vyšší než 1 000 Euro, s vozidlem zajedte ke krajnici a zajistěte místo dopravní nehody výstražným trojúhelníkem. Ten má být vzdálen minimálně 100 metrů od vozidla. Jestliže je škoda zjevně vyšší, tak s vozidlem rozhodně nemanipulovat, pouze přesně zaevidovat místo s vyznačením vozidel a sepsat záznam o nehodě. Až po těchto úkonech mohou účastníci z místa odjet. V případě, že si řidič neví rady nebo neumí vyznačit jejich postavení, informuje policii či správu silnic a určí přesné místo dopravní nehody. V žádném případě by se neměl zdržovat v poškozeném vozidle, na krajnici či v jízdním pruhu.

2.4.3 Sankce za dopravní nehodu

V případě, že je k dopravní nehodě přivolána policie z určitého důvodu, vede zpravidla vyšetřování proti tomu, kdo pravděpodobně dopravní nehodu způsobil.

Pokud se někdo z místa dopravní nehody bez dovolení vzdálí nebo se na místo nevrátí po poskytnutí první pomoci, dopustí se trestného činu. Za porušení této povinnosti mu hrozí odnětí svobody do 3 let. Za zranění z nedbalosti hrozí trest do 3 let a za neúmyslné zabití do 5 let. Za řízení vozidla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky se trest pohybuje v době až 5 let. U uvedených trestných činů lze trest odnětí svobody nahradit peněžitým trestem. Ten se stanovuje podle denní sazby, která může být v rozmezí 1 – 5000 Euro. Denní sazbu stanovuje soud jednotlivě u každé osoby, přihlíží

¹⁶ *Strassenverkehrsordnung (StVO)*, Německo, § 49

k závažnosti trestného činu, k osobním a ekonomickým poměrům pachatele.¹⁷ Jestliže má například osoba měsíční příjem 3 000 Euro, je výše denní sazby 100 Euro. Pokud je osobě uložen peněžitý trest ve výši 50 denních sazeb, je jí vyměřen trest ve výši $100 \times 50 = 5\,000$ Euro.

Jestliže účastník nehody nezajistí dopravu, při nepatrné škodě neodjede stranou nebo odstraní stopy dříve, než mohlo proběhnout vyšetřování, dostane pokutu ve výši 30 – 35 Euro. Nepředložení řidičského průkazu nebo dokladu o pojištění - 10 Euro. Nedání přednosti v jízdě a tím způsobení dopravní nehody 50 Euro. Při nedodržení vzdálenosti mezi vozidly hrozí bloková pokuta od 25 do 320 Euro. Pokuta se stanovuje podle rychlosti a vzdálenosti vozidla před nehodou. Pokud se někdo v souvislosti s dopravní nehodou dopustí více přestupků, projednává se každý přestupek samostatně a může být uloženo více blokových pokut.

U trestných činů o trestu rozhoduje soud, u přestupků správní (přestupkový) úřad nebo policista na místě pokutou, avšak pouze u méně závažných případů.

2.5 Polsko

Mezi obyvateli této a naší země je druhá nejmenší jazyková bariéra, protože se jedná o další slovanský stát, jakým je i Česká republika. Do Polska jezdí mnoho lidí, hlavně ze severní Moravy, na nákupy. I proto je důležité alespoň částečně znát problematiku silničního provozu v souvislosti s dopravními nehodami.

¹⁷ Machačka I. *Katalogy pokut a jak předejít dopravním přestupkům v Německu*, Pardubice, 2005

V Polsku policie rozděluje dopravní nehody podle charakteru na dva druhy:

1. kolize – při této dopravní nehodě jde o malou škodu na vozidlech nebo jiném majetku anebo dojde u některého z účastníků k velmi lehkému zranění. Řeší policejní specialista blokovou pokutou.¹⁸
2. dopravní nehoda – pokud dojde k lehkému nebo těžkému zranění, případně ke smrti některého z účastníků nehody. Stejně se posuzuje i hromadná havárie, ekologická katastrofa nebo dopravní nehoda, při které dojde k většímu množství zraněných osob. O takových dopravních nehodách rozhoduje soud.¹⁹

2.5.1 Okolnosti, za kterých se k dopravní nehodě nemusí volat policie

Pokud se řidiči dohodnou a napíší si záznam nebo osvědčení o dopravní nehodě pro pojišťovnu, nemusí volat na místo policii. Podstatná je ovšem dohoda mezi pachatelem a poškozeným. Zároveň se však musí jednat o nízkou škodu, která není nikde taxativně vymezena, preferuje se dohoda. Současně nesmí dojít ke zranění žádné z osob.

2.5.2 Povinnost občana nahlásit dopravní nehodu

- v případě, kdy dojde u některého z účastníků dopravní nehody ke zranění
- pokud má některý z účastníků podezření, že někdo z řidičů je pod vlivem alkoholu
- volat policii vždy, pokud při řešení dopravní nehody dojde u účastníků jen k nepatrnému sporu - například ohledně zavinění dopravní nehody, výše škody, zranění
- jestliže dojde k ujetí z místa dopravní nehody

¹⁸ Prawo o ruchu drogowym č. 105.908, Polsko

¹⁹ Prawo o ruchu drogowym č. 105.908, Polsko

2.5.4 Sankce související s dopravní nehodou

V případě kolize policie viníkovi dopravní nehody udělí blokovou pokutu a to v rozsahu 250 – 1 000 polských zlotých. Podle vyjádření policistů z praxe udělují blokovou pokutu maximálně do výše 500 polských zlotých. Při řešení dopravní nehody ze strany policie je nutné věnovat pozornost tomu, že v Polsku dochází ke sčítání blokových pokut. Jestliže dojde k souběhu přestupků (například: způsobení kolize – 200 polských zlotých, nepředložení řidičského průkazu – 50 polských zlotých a celková pokuta bude tedy 250 polských zlotých).

O trestu za dopravní nehodu rozhoduje soud. Policie dopravní nehodu zadokumentuje, šetří, předává státnímu zástupci a ten soudu. V soudní řízení lze udělit trest až do maximální výše odnětí svobody v délce trvání 3 let, zákaz činnosti či peněžitý trest. V případě ujetí z místa dopravní nehody lze trest zvýšit o 50%.

3. Rozbor šetření dopravních nehod před 1. 1. 2009

Práva a povinnosti občanů při dopravní nehodě v České republice upravovalo v minulosti vícero právních předpisů. Dříve se jednalo o vyhlášky ministerstva dopravy, později byla pravidla zakotvena do zákona.

První vyhláška, kterou chci zmínit je č. 100/1975 Sb. o pravidlech provozu na pozemních komunikacích, která byla účinná v době od 1. 1. 1976 do 31. 12. 1989. V této vyhlášce byla škoda na vozidlech stanovena na 1 000,- Kč včetně přepravovaných věcí. Pokud vznikla škoda vyšší, museli účastníci k dopravní nehodě volat policii. Ohlašovací povinnost byla rovněž v případě, že při dopravní nehodě došlo ke zranění osoby, k poškození silnice nebo obecně prospěšného zařízení. Stejně nastavená výše škody a důvody pro přivolání stanovila vyhláška č. 99/1989 Sb. o pravidlech provozu na pozemních komunikacích, která nahradila předešlý předpis a byla v platnosti od 1. 1. 1990 do 31. 12. 2000.

Od 1. 1. 2001 vešel v platnost zákon číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, který znamenal výrazné navýšení škody pro ohlášení dopravní nehody na Policii ČR. Ta byla stanovena na 20 000,- Kč na jednotlivém vozidle, včetně přepravovaných věcí. Povinností volat k dopravní nehodě policii bylo tehdy, když došlo ke zranění osoby, poškození pozemní komunikace, obecně prospěšného zařízení a nově i k poškození životního prostředí. Další důležitou povinností pro ohlášení nehody byla skutečnost, že se účastníci nedohodli na způsobu a míře zavinění a také tehdy byla-li způsobena hmotná škoda na majetku třetí osoby, i když nepřesáhla částku 20 000,- Kč. V této právní úpravě se poprvé zmiňuje pojem „třetí osoba“, pod jejímž pojmem byly umístěny právnické osoby jako např. leasingové společnosti, firmy vlastníci vozidlo, ale i fyzické osoby vlastníci například dům, plot apod. Tento zákon pozbyl účinnosti dnem 30. 6. 2006.

3.1 Povinnosti účastníka dopravní nehody

Od 1. července 2006 byl zákon číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích novelizován zákonem číslo 411/2005 Sb. o silničním provozu, ve kterém se vzniklá škoda na zúčastněných vozidlech zvýšila na hranici 50 000,- Kč. Po změně zákona o provozu na pozemních komunikacích se změnilly následně i povinnosti účastníků dopravní nehody:

Řidič, který měl účast na dopravní nehodě je povinen:²⁰

a) neprodleně zastavit vozidlo; řidič by měl své vozidlo zastavit v co nejkratší době po dopravní nehodě, aby se dalo postavením vozidel případně zjistit zavinění dopravní nehody apod.,

b) zdržet se požití alkoholického nápoje a jiných návykových látek po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou požil alkoholický nápoj nebo návykovou látku, vždy však do doby příjezdu policisty v případě, že jsou účastníci nehody povinni nehodu policistovi ohlásit,

c) učinit opatření k zabránění vzniku škody osobám nebo věcem, pokud tato hrozí v důsledku dopravní nehody,

d) spolupracovat při zjišťování skutkového stavu.

Další povinnosti plynoucí ze zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích ve smyslu ustanovení § 47 odst. 3, podle kterého jsou účastníci dopravní nehody povinni:

a) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v místě dopravní nehody; vyžadují-li to okolnosti, jsou oprávněni zastavovat jiná vozidla, a pokud to situace vyžaduje, mohou účastníci nehody v jejím místě řídit dopravu, a to po dobu nezbytně nutnou,

²⁰ Zákon číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích před novelizací, § 47 odst. 2)

b) oznámit, v případech stanovených tímto zákonem, nehodu policii; došlo-li ke zranění osob poskytnout podle svých schopností první pomoc a ke zraněné osobě přivolat zdravotnickou záchrannou službu,

c) označit místo dopravní nehody; tuto povinnost řidiči často opomíjejí. Pokud svá vozidla přemísťují z konečného postavení po dopravní nehodě, měli by označit místa, kde vozidla stála i místo střetu. K tomuto úkonu zcela postačí hlína, kterou mohou obsypat obrys vozidla. Je možné použít také křidu nebo cihlu k tomuto vyznačení,

d) umožnit obnovení provozu na pozemních komunikacích, zejména provozu vozidel hromadné dopravy osob,

e) neprodleně ohlásit policii poškození pozemní komunikace, obecně prospěšného zařízení nebo životního prostředí, pokud k němu při dopravní nehodě došlo. Mezi ně zařazujeme dopravní značky, semaforey, sloupy veřejného osvětlení, ale i svodidla, zábradlí na mostech apod.,

f) prokázat si na požádání navzájem svou totožnost a sdělit údaje o vozidle, které mělo účast na dopravní nehodě. Tyto údaje jsou zapsány v osvědčení o registraci vozidla, dále pak v dokladu o jeho pojištění. Osoby by si měly navzájem sdělit svá jména, adresy, data narození, případně telefonní čísla.

Dojde-li při dopravní nehodě k usmrcení nebo zranění osoby nebo k hmotné škodě převyšující zřejmě na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí částku 50 000,- Kč, jsou účastníci dopravní nehody povinni: ²¹

a) neprodleně ohlásit dopravní nehodu policistovi,

²¹ Zákon číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích před novelizací, § 47 odst. 4)

b) zdržet se jednání, které by bylo na újmu řádného vyšetření dopravní nehody, zejména přemístění vozidel; musí-li se však situace vzniklá dopravní nehodou změnit, zejména je-li to nutné k vyproštění nebo ošetření zraněné osoby nebo k obnovení provozu na pozemních komunikacích, především provozu vozidel hromadné dopravy osob, vyznačit situaci a stopy,

c) setrvat na místě dopravní nehody až do příchodu policisty nebo se na toto místo neprodleně vrátit po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo ohlášení dopravní nehody.

Dojde-li při dopravní nehodě k hmotné škodě na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí nižší než 50 000,- Kč, jsou účastníci dopravní nehody povinni ohlásit tuto nehodu policistovi, jestliže se nedohodnou na míře účasti na způsobení vzniklé škody nebo byla-li hmotná škoda způsobena na majetku třetí osoby.²²

3.2 Okolnosti, za kterých měl či neměl občan ohlásit dopravní nehodu

Z předešlé kapitoly vychází, kdy měl občan zavolat na místo Policii ČR:

- při dopravní nehodě dojde ke zranění nebo usmrcení osoby
- jestliže na některém z vozidel, včetně přepravovaných věcí, dojde k hmotné škodě zřejmě převyšující 50 000,- Kč (odhad škody bývá neobjektivní, subjektivní a složitý). V úvahu musí účastník vzít značku a typ vozidla, jeho stáří a technický stav. Lze předpokládat, že vozidlo staré 15 let nemá větší hodnotu než 50 000,- Kč. Pokud si řidič není vůbec jistý vzniklou škodou na svém vozidle, je lepší zavolat na místo Polici ČR

²² Zákon číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích před novelizací, § 47 odst. 5)

- dojde-li ke škodě na majetku třetí osoby; např. leasingové společnosti jako majiteli vozidla, nebo právnické osoby, která vlastní vozidlo
- je poškozena součást pozemní komunikace
- účastníci dopravní nehody se neshodnou na jejím zavinění

Skutečnosti, kdy občan neměl přivolat na místo dopravní nehody Policii

ČR:

- nedojde-li ke zranění
- nevznikne hmotná škoda zřejmě převyšující 50 000,- Kč
- účastníci se dohodli na zavinění dopravní nehody
- prokáží si navzájem svou totožnost a doklady od vozidel
- nevznikne škoda na majetku třetí osoby
- svými možnostmi byli schopni umožnit obnovení provozu na pozemních komunikacích

Při splnění všech uvedených skutečností nemusejí účastníci dopravní nehody volat na místo Policii ČR. V takovém případě buď sepsali libovolný záznam o dopravní nehodě nebo ji osobně či telefonicky oznámili na pojišťovnu pachatele. Dále už postupovali podle pokynů pojišťovny.

3.3 Povinnosti policisty na místě dopravní nehody

Mezi jeho prvotní povinnosti patří provést prvotní a neodkladné úkony, definované v závazném pokynu policejního prezidenta č. 220/2008, který upravuje postup policisty na místě dopravní nehody.

3.3.1 Prvotní a neodkladné úkony a opatření

Jedná se o taková opatření, která policista provádí po příjezdu na místo dopravní nehody. Za cíl si dávají zjištění situace na místě a odvracení dalších následků dopravní nehody.²³ Některé tyto úkony jsou již neopakovatelné

²³ Chmelík J: Vyšetřování silničních dopravních nehod. Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 1998

a právě na ně se klade zvláštní důraz, aby nebyly opomenuty. Prováděné úkony nelze seřadit podle stabilního kritéria, každá situace na místě dopravní nehody je jiná a při každé nehodě je postup policisty od sebe navzájem odlišný. Mezi tyto úkony a opatření patří zejména: ²⁴

a) poskytnutí první pomoci a zajištění zdravotnického ošetření zraněným osobám, zajištění technické nebo jiné pomoci, např. vyproštění osoby z havarovaného vozidla; důležité je zjistit, kde se všechny osoby zúčastněné na dopravní nehodě nacházejí, a tím zamezit dalším zbytečným a tragickým následkům či úmrtím.

Z hlediska praxe je v současnosti příjezd integrovaného záchranného systému následující: 1. rychlá záchranná služba, 2. hasičský záchranný sbor, 3. Policie České republiky,

b) zajištění a odstranění hrozícího nebezpečí vzniklého při dopravní nehodě (např. překážka na vozovce, únik plynu, poškození elektrického vedení, rozlité hořlavé látky, výbušniny, radioaktivní materiál apod.),

Při výčtu těchto možností nastává reálné nebezpečí výbuchu unikajících pohonných hmot a jejich vznícení od hořícího vozidla nebo přerušeno elektrického vedení. Pro odvracení vzniku dalších nežádoucích následků jsou vykázaný osoby z blízkosti místa dopravní nehody, aby se předešlo dalším zbytečným zraněním či dokonce ztrátám na lidských životech,

c) podat předběžné informace operačnímu středisku policie o situaci na místě dopravní nehody s uvedením, zda se jedná o mimořádnou událost. Tyto informace se mohou podat i stále službě Skupiny dopravních nehod,

d) označení místa dopravní nehody v případech, že tak nemůže učinit řidič, který měl účast na dopravní nehodě,

²⁴ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 220/2008, kterým se upravuje postup příslušníka Policie České republiky na úseku služby dopravní policie

e) uzavření místa dopravní nehody, zajištění stop a jiných důkazů před jejich poškozením nebo zničením,

f) zajištění, cestou příslušného operačního střediska policie, okamžitého opatření, jestliže účastník dopravní nehody ujel nebo utekl,

g) v případě, že k dopravní nehodě došlo v místě, které spadá do oblasti s řízeným silničním provozem z centrální úrovně (dálnice nebo město s provozovaným kamerovým systémem), úzká spolupráce s jeho obsluhou,

h) zjištění totožnosti účastníků dopravní nehody i svědků dopravní nehody, u zraněných zjištění zdravotní pojišťovny, u které jsou pojištěni; při práci s osobními údaji účastníků dopravní nehody dbá na jejich ochranu,

i) ohledání místa dopravní nehody, při kterém se vyhotoví náčrtek místa dopravní nehody, kde se zakreslí stav dopravního značení, poloha vozidel, stop a předmětů na vozovce, provede se fotodokumentace místa,

j) obnovení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a v případě potřeby provedení odklonu silničního provozu včetně předání potřebných informací,

k) po předchozí výzvě k provedení orientačního vyšetření zjištění, zda účastníci dopravní nehody podezřelí z přestupku nebo trestného činu spáchaného v souvislosti s touto nehodou, nejsou ovlivněni alkoholem,

l) v případě podezření, že účastníci dopravní nehody jsou ovlivněni jinou návykovou látkou, po předchozí výzvě zajištění odborného lékařského vyšetření, zejména odběr biologického materiálu.²⁵ Důležitou změnu vidím v tom, že policista nejdříve provede test na návykové látky na místě dopravní nehody a teprve při pozitivním výsledku, vyzve tuto osobu k lékařskému vyšetření na přesné stanovení množství a druhu návykové látky,

²⁵ § 114 odst. 2 zákona číslo 141/1961 Sb. trestní řád

m) provedení dalších potřebných úkonů s ohledem na charakter jednotlivého případu dopravní nehody, např. prokázání zdravotní prohlídky u řidičů starších 60 let,²⁶

n) provedení lustrace osob a vozidel, zda po nich není vyhlášeno pátrání.

3.4 Druhy dopravních nehod a jejich zpracování

Oblastí dopravních nehod se zabývá řada autorů a odborníků. Podle těchto zjištění jsou rozděleny podle kritérií do specifických skupin.

Obecně lze říci, že dopravní nehody se dělí na:²⁷

- havárie – na dopravní nehodě mělo účast pouze jedno vozidlo a nedošlo k poškození žádného předmětu ani věci (například řidič sjede s vozidlem do silničního příkopu, kde se převrátí)
- srážky – jedná se o srážku dvou a více vozidel, střet vozidla s chodcem, zvěří nebo pevnou překážkou
- jiné nehody – pád cestujícího v autobuse vlivem prudkého brzdění při reakci na jiného účastníka provozu na pozemních komunikacích

Podle způsobu řešení lze dopravní nehody rozdělit na:²⁸

- dopravní nehody ukončené blokovým řízením, které splňují podmínky umožňující jejich projednání na místě jako dopravní přestupek
- dopravní nehody, které nelze projednat na místě

²⁶ § 87 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb. o pozemních komunikacích

²⁷ Kopecký Z, Pavlíček K. *Dopravně bezpečnostní činnost (zvláštní část)*, Praha, Police History 2006

²⁸ Kopecký Z, Pavlíček K. *Dopravně bezpečnostní činnost (zvláštní část)*, Praha, Police History 2006

Dopravní nehody dělíme podle postupu policisty zejména s ohledem na vzniklou škodu, zavinění, případně na osobu viníka. Jedná se o tyto dopravní nehody:

- ukončené blokovým řízením
- zpracovaná na „protokol o nehodě v silničním provozu“
- střet vozidla se zvěří
- škodní událost
- vozidla přepravující nebezpečné věci v souladu s Evropskou dohodou (ADR)
- s účastí policisty, příslušníka Vězeňské služby nebo příslušníka BIS
- s účastí policisty povolaného ministrem vnitra k plnění úkolů v Úřadu pro zahraniční styky a informace
- s účastí příslušníka ozbrojených sil
- s účastí osoby používající výsad a imunit podle mezinárodního práva
- s účastí poslance Parlamentu České republiky
- s účastí cizince

Blokovým řízením bylo možno dopravní nehodu ukončit za těchto předpokladů:

- u řidičů zúčastněných na dopravní nehodě, byl alkohol vyloučen dechovou zkouškou
- nedošlo ke zranění osob
- žádným z řidičů nebyla uplatňována technická závada na vozidle
- na vozidlech nevznikla škoda zřejmě převyšující částku 50 000,- Kč

- došlo k naplnění skutkové podstaty některého z dopravních přestupků²⁹, který byl spolehlivě zjištěn a lze ho vyřešit s řidičem na místě
- přestupce souhlasí s tím, že spáchal dopravní přestupek, zaplatí blokovou pokutu, podepíše protokol o dopravní nehodě s projednáním a ke svému podpisu vlastním písmem napíše „četl a souhlasí“

K takto zpracované dopravní nehodě se založí vyhotovený náčrtek místa dopravní nehody a vytvoří se formulář zvaný: „fotodokumentace digi foto“. Do něho se vloží vybrané fotografie pořízené na místě nehody, které jsou elektronicky zaslány na Českou kancelář pojistitelů. Pojišťovna likvidující škody tak získává důkazní materiál o tom, jak vypadalo postavení vozidel po dopravní nehodě, výhledové poměry a konkrétní poškození na zúčastněných vozidlech. Tato dokumentace přispívá k vyloučení a eliminaci pojistných podvodů a neoprávněného pojistného plnění.

Dopravní nehoda zpracovaná na protokol o nehodě v silničním provozu

Na protokol o nehodě v silničním provozu (viz příloha č. 4) se zpracovávají následující dopravní nehody:

- dojde-li ke zranění osoby
- některý z řidičů uplatňuje na svém vozidle technickou závadu, která zapříčinila vznik dopravní nehody
- u řidiče či řidičů zúčastněných na dopravní nehodě se prokáže požití alkoholu či jiné návykové látky před nebo během jízdy

²⁹ § 22 odst. 10 zákona číslo 200/1990 Sb. o přestupcích

- na některém z vozidel vznikne škoda zřejmě převyšující částku 50 000,- Kč

U uvedených dopravních nehod se na místě provedou prvotní a neodkladné úkony, které budou nezbytné pro další šetření dopravní nehody.

Při jejím vyšetřování se vyhotovuje plánek a fotodokumentace místa dopravní nehody, výsledky či vytěžení všech účastníků.

Jestliže je podezření, že k dopravní nehodě došlo vlivem technické závady vozidla nebo uvedenou závadu uplatňuje účastník dopravní nehody, policie o tom neprodleně vyrozumí příslušný správní orgán. Ten je oprávněn přibírat znalce a v době co nekratší se věc oznámí správnímu orgánu pro podezření z naplnění skutkové podstaty dopravního přestupku. Nejkratší doba je zpravidla doba 48 hodin. V takovém případě spisový materiál obsahuje:

- ohledání místa dopravní nehody
- plánek místa dopravní nehody
- vytěžení účastníků dopravní nehody a výslech toho, kdo technickou závadu uplatňuje; při výsledku musí být položen konkrétní dotaz na uvedenou technickou závadu, a jak se tato projevovala

Ostatní spisový materiál se příslušnému správnímu orgánu doručí do 30 dnů ode dne, kdy se policejní orgán o skutku dozvěděl. V případě, že věc dopravní nehody je šetřena jako trestný čin, přibere policejní orgán znalce nebo konzultanta podle právního předpisu.³⁰

Jestliže byla poškozenému účastníkovi dopravní nehody způsobena škoda na zdraví, došlo k jeho zranění, posuzuje se u této osoby doba od jejího zranění až do doby, než se uzdraví. Celá věc se šetří jako podezření z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, následně je oznámena příslušnému správnímu orgánu. V opačném případě, kdy doba

³⁰ § 105 a 157 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb.

překročí zákonem stanovenou dobu, dopravní nehoda se šetří jako podezření z trestného činu ublížení na zdraví a věc se předává na Službu kriminální policie a vyšetřování k dalším opatřením.

Pokud se u řidiče nebo řidičů zúčastněných na dopravní nehodě prokáže požití alkoholu nebo jiné návykové látky, řeší se podle naměřené hladiny alkoholu jako podezření z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích nebo jako podezření z trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky. Taková dopravní nehoda se oznámí příslušnému správnímu orgánu k projednání nebo k dalším opatření na Službu kriminální policie a vyšetřování.

V případě, že při dopravní nehodě vznikne na některém ze zúčastněných vozidel, včetně přepravovaných věcí, škoda zřejmě převyšující částku 50 000,- Kč, věc se předá příslušnému správnímu orgánu k projednání jako přestupek.

Střet vozidla se zvěří

Pokud dojde při dopravní nehodě ke střetu vozidla s lesní zvěří, zadokumentovala se na „záznam o dopravní nehodě zaviněné zvěří“. Pouze za předpokladu, že:

- zvěř byla nalezena na místě nebo poblíž dopravní nehody. Stačilo nalézt jen část zvěře, např. srst na vozidle
- při dopravní nehodě nedošlo ke zranění osob
- řidič vozidla, které mělo účast na nehodě, neuplatňoval jako příčinu dopravní nehody technickou závadu na svém vozidle
- u řidiče bylo vyloučeno požití alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky

Pokud nebyl splněn některý z těchto předpokladů, dopravní nehoda se zadokumentovala na „protokol o nehodě v silničním provozu“.

V případě, že uhynulá zvíř se bude nacházet na místě dopravní nehody, výjezdová služba ji předá oprávněné osobě mysliveckého sdružení. Dálniční oddělení může uhynulou zvíř rovněž předat správci komunikace.³¹

Škodní událost

Škodní událost, je taková událost, při které dojde ke vzniku škody na majetku osob, organizací, firem apod. a ke které došlo nezaviněným jednáním účastníků silničního provozu. Jde především o poškození čelních a bočních skel, předních světlometů, zpětných zrcátek a laků automobilu. K těmto škodám dochází odlétáním předmětů od kol projíždějících vozidel a to jak ve stejném směru jízdy, tak z protisměru. Není rozhodující, zda poškozené vozidlo bylo v pohybu nebo bylo odstavené. Událost se zadokumentuje na „záznam o poškození čelního skla“.

Škodní událost je zpracována na tom útvaru, který převzal oznámení a to vždy, i když k ní došlo mimo místní příslušnost útvaru. Ten již neprovádí žádné další šetření, pouze sepiše s oznamovatelem záznam, provede fotodokumentaci vozidla. Pokud oznamovatel uvede registrační značku vozidla, které mělo poškození způsobit, ustanoví policista vlastníka vozidla.

Zvláštnosti postupu policistů při šetření dopravních nehod vozidel přepravujících nebezpečné věci v souladu s Evropskou dohodou ADR

Dopravní nehoda, u které je podezření ze zavinění řidičem vozidla přepravujícího nebezpečné věci v souladu s Evropskou dohodou (ADR), se zaznamenává na „protokol o nehodě v silničním provozu“. Dopravní nehoda lze ukončit blokovým řízením, pokud ovšem nedojde k úniku látky. Není tak porušena Evropská dohoda (ADR) a jsou dodrženy veškeré podmínky pro

³¹ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 220/2008, článek č. 109

ukončení šetření dopravní nehody blokovým řízením. Pokud dojde k úniku nebezpečné věci (látky) z vozidla poškozeného, dopravní nehoda se rovněž zaznamenává na „protokol o nehodě v silničním provozu“.

Při provádění ohledání místa dopravní nehody policista do „protokolu o nehodě v silničním provozu“ zaznamenává i způsob, jakým byla vozidla nebo souprava označena (oranžové tabule, bezpečnostní značky), včetně čísel na oranžových tabulích označených (tzv. Kellerův kód, číslo látky, kterou převáží).

Spisový materiál takovéto dopravní nehody či havárie vozidla nebo soupravy přepravujícího nebezpečné věci bude vedle základních informací obsahovat fotokopii nákladového listu, fotokopii osvědčení o školení řidičů vozidel přepravujících nebezpečné věci, fotokopii písemných pokynů k dopravní nehodě a u cisternových souprav i fotokopii osvědčení o schválení vozidel pro přepravu těchto nákladů.

Skupina dopravních nehod je povinna vyrozumět krajské ředitelství policie o takovéto dopravní nehodě, aby bylo možné získat prvotní informaci do databáze ADR. Vlastní odeslání takovýchto informací zajistí krajský administrátor. Aby bylo možné zabezpečit aktualizaci dat v databázi ADR, musí skupina dopravních nehod o této skutečnosti vyrozumět krajské ředitelství policie rovněž po ukončení šetření. Výše uvedený postup u dopravní nehody či havárie vozidla (soupravy) přepravujícího nebezpečné věci podle evropské dohody (ADR) je nutno dodržet jak ve vnitrostátní přepravě, tak i v dopravě mezinárodní.³²

³² Kopecký Z, Pavlíček K. *Dopravně bezpečnostní činnost (zvláštní část)*, Praha, Police History 2006

Zvláštnosti postupu šetření dopravní nehody s účastí příslušníka bezpečnostního sboru

Pokud dojde k dopravní nehodě s účastí služebního vozidla bezpečnostního sboru, je informován služební funkcionář, který zajišťuje provoz služebního vozidla. Vyrozumění se provede jen v tom případě, že tak ještě neučinil sám řidič vozidla.

O dopravní nehodě služebního vozidla, kde je podezření, že byla zaviněna řidičem, který je příslušníkem bezpečnostních sborů, se bez zbytečného odkladu vyrozumí jeho nadřízený prostřednictvím operačního střediska policie. Takovou dopravní nehodu od počátku nebo od doby, kdy vyšla najevo, šetří vedoucí pracoviště dopravních nehod nebo jeho zástupce, v jejich nepřítomnosti pak policista, který je k tomu písemně zmocněn. Dopravní nehoda se zaznamenává na „protokol o nehodě v silničním provozu“.

V případě dopravní nehody příslušníka bezpečnostního sboru se nezadržuje povolení k řidičskému průkazu. Policista, který šetří vzniklou dopravní nehodu, poznamená do protokolu jeho číslo, pro jaké skupiny platí a zkontroluje jeho platnost. Ověří i to, zda uvedené číslo souhlasí s číslem řidičského průkazu, kterým se příslušník bezpečnostního sboru prokázal.

O dopravní nehodě bude vyrozuměn neprodleně státní zástupce, pokud je podezření ze spáchání trestného činu policistou nebo příslušníkem bezpečnostního sboru.

Jestliže je po ukončení šetření dopravní nehody důvodné podezření ze spáchání přestupku, odevzdá se věc k projednání příslušnému služebnímu funkcionáři. V spisovém materiálu musí být uvedena i právní kvalifikace tohoto jednání. Spisový materiál o dopravní nehodě s účastí příslušníka Bezpečnostní informační služby (dále jen BIS).

Při dopravní nehodě příslušníka BIS i při kontrole služebního vozidla BIS nevyžaduje policista ke kontrole knihu provozu, údaje o služebním zařazení řidiče, účelu jízdy a informace o nadřízených.

O dopravní nehodě příslušníka BIS policista vyrozumí operační středisko BIS, které zařídí případný odtah vozidla. Podle pokynů BIS provede další opatření související s dopravní nehodou. V případě potřeby operační středisko BIS potvrdí policistovi identitu a jeho příslušnost k Bezpečnostní informační službě.

Zvláštnosti postupu šetření dopravní nehody s účastí příslušníka Úřadu pro zahraniční styky a informace

O dopravní nehodě příslušníka Úřadu pro zahraniční styky a informace vyrozumí policista, šetřící nehodu, cestou operačního důstojníka operační středisko tohoto úřadu. To v případě potřeby zařídí odtah vozidla a provede další opatření v souladu s interními předpisy Úřadu pro zahraniční styky a informace. Vyžaduje-li to objasnění případu, ten rovněž potvrdí identitu příslušníka a jeho příslušnost k tomuto úřadu.

Šetřící policista dopravní nehodu příslušníka Úřadu pro zahraniční styky a informace, nevyžaduje knihu provozu, údaje o služebním zařazení, účelu jízdy a informace o nadřízených. Jestliže řidič nepředloží potvrzení vydané Ministerstvem financí ČR, policista nezaznamenává identifikační číslo vozidla (VIN).

Dopravní nehoda se zaznamenává do „protokolu o nehodě v silničním provozu“ a o příslušníkovi výše uvedeného úřadu se zapisují následující údaje:

- jméno a příjmení
- datum narození
- číslo řidičského průkazu a skupiny řidičského oprávnění

Spisový materiál dopravní nehody příslušníka Úřadu pro zahraniční styky a informace se zasílá cestou ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia.

Zvláštnosti postupu šetření dopravní nehody s účastí příslušníka ozbrojených sil

O každé dopravní nehodě s účastí vozidla ozbrojených sil nebo s účastí příslušníka ozbrojených sil výjezdová skupina vyrozumí příslušné velitelství Vojenské policie.

Dopravní nehoda, kde je podezření ze zavinění příslušníkem ozbrojených sil, se vždy zaznamenává na „protokol o nehodě v silničním provozu“. Formulář je na základě domluvy s Vojenskou policií zaslán na Vojenskou policii faxem.

Vznikne-li po ukončení šetření dopravní nehody důvodné podezření, že se příslušník ozbrojených sil dopustil jednání majícího znaky dopravního přestupku, odevzdá se věc nadřízenému s kázeňskou pravomocí a to prostřednictvím příslušného velitelství Vojenské policie. Ve spisovém materiálu musí být uvedena i právní kvalifikace skutku.

Policista, pověřený vyšetřováním dopravní nehody, je vyrozuměn neprodleně, jestliže vznikne podezření ze spáchání trestného činu příslušníkem ozbrojených sil.

Pokud ve věci dopravní nehody, jejímž pachatelem je příslušník ozbrojených sil vznikne podezření, že došlo ke spáchání trestného činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje 3 roky, včetně zkráceného přípravného řízení, postupuje policejní orgán podle právního předpisu.³³

³³ § 158 a 159 zákona č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Zvláštnosti postupu šetření dopravní nehody s účastí osob používajících výsad a imunit podle mezinárodního práva

Pokud vznikne podezření, že dopravní nehodu způsobila osoba používající výsad a imunit podle mezinárodního práva³⁴⁾, se ve vztahu k této osobě provedou jen prvotní a neodkladné úkoly včetně ověření diplomatické imunity na územní České republiky a to na oddělení diplomatického protokolu Ministerstva zahraničních věcí ČR.

Věc dopravní nehody se odloží³⁵⁾, pokud je při šetření zjištěno, že osoba používající výsad a imunit se dopustila jednání majícího znaky dopravního přestupku. Originál spisového materiálu se postoupí cestou krajského ředitelství policie na ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR.

Při dopravní nehodě, kterou způsobila osoba používající výsad a imunit podle mezinárodního práva a existuje podezření, že došlo ke spáchání trestného činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí nepřevyšující 3 roky, nebo na které lze užít zkrácené přípravné řízení, požádá policejní orgán v případě potřeby, prostřednictvím tlumočníka osobu, zda se zápisem souhlasí, chce se k němu vyjádřit a je ochotna úřední záznam podepsat. V dalším jednání pak policejní orgán postupuje podle právního předpisu³⁶⁾, přičemž po celou dobu dbá práv osoby používající výsad a imunit podle mezinárodního práva. Po shromáždění důkazů věc odloží. O odložení napíše usnesení, které zašle cestou ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia České republiky na příslušnou diplomatickou misi.

³⁴⁾ Článek 29 a 31 vyhlášky č. 157/1961 Sb.

Vyhláška č. 32/1969 Sb.

³⁵⁾ § 9 a 58 odst. 3 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb.

³⁶⁾ § 158 a 159 zákona č. 141/1961 ve znění pozdějších předpisů

Zvláštnosti postupu šetření dopravní nehody s účastí poslance Parlamentu České republiky

Dopravní nehodu, které se dopustí poslanec nebo senátor Parlamentu České republiky (dále jen poslanec) lze projednat pouze v případě, že poslanec nepožádá příslušný orgán o projednání dopravního přestupku v disciplinárním řízení podle právního předpisu.

V případě dopravní nehody, kde je podezření ze zavinění poslancem, který požádá příslušný orgán o projednání dopravního přestupku v disciplinárním řízení podle právního předpisu, se provedou prvotní a neodkladné úkoly, a pokud je třeba, provede se i výslech poslance. Taková dopravní nehoda se zaznamenává na „protokol o nehodě v silničním provozu“.

Pokud jsou při šetření dopravní nehody zjištěny znaky dopravního přestupku, jehož šetření nebylo ukončeno v blokovém řízení, věc se oznámí příslušnému správnímu orgánu. Aby byl dopravní přestupek projednán v disciplinárním řízení, musí poslanec požádat o projednání přestupku v disciplinárním řízení. Vyhotovený materiál pak obsahuje výslovné prohlášení poslance o projednání v disciplinárním řízení.

Jestliže ve věci dopravní nehody, jejímž pachatelem je poslanec vznikne podezření, že došlo ke spáchání trestného činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje 3 roky, včetně zkráceného přípravného řízení, policejní orgán zažádá příslušnou komoru Parlamentu České republiky o zbavení jeho imunity. V případě odmítnutí souhlasu k trestnímu stíhání, vydaného oprávněným orgánem, věc odloží.³⁷

³⁷ § 159a zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

Zvláštnosti postupu šetření dopravní nehody s účastí cizince

Při šetření dopravních nehod cizinců se postupuje obdobně jako u šetření dopravních nehod občanů České republiky. Je-li třeba přetlumočit obsah výpovědi nebo jiných sdělení, souvisejících se šetřením, výjezdová služba si vyžádá z místa dopravní nehody prostřednictvím operačního střediska či stálé služby útvaru tlumočnicka³⁸⁾ nebo jinou osobu.³⁹⁾ Ta musí mít potřebné odborné předpoklady k provedení tlumočnického úkonu, s tímto ustanovením souhlasí a před zahájením tlumočnického úkonu složila slib.

O poškození vozidla při dopravní nehodě se cizinci vydá pro oblastní celní úřad potvrzení, kde je uvedeno:

- datum a místo dopravní nehody
- den a místo vydání potvrzení
- výrobní značka a evidenční číslo vozidla
- jméno a adresa držitele vozidla
- podrobný popis poškození vozidla

Potvrzení se opatří obdélníkovým razítkem úřadu a podpisem policisty, který potvrzení vydal. Kopie se založí do spisového materiálu.

Pokud nebyla dopravní nehoda, při níž k poškození vozidla došlo, nahlášena policii a policií šetřena, potvrzení nelze vydat.

Je třeba vyrozumět oblastní celní úřad, pokud se bude manipulovat s nákladem cizozemského vozidla zúčastněného na dopravní nehodě.

³⁸⁾ § 28 a 29 trestního řádu

Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění zákona č. 322/2006 Sb.

Vyhláška č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů

³⁹⁾ Např. § 18 zákona č. 273/2008 Sb., O Policii ČR

4. Rozbor šetření dopravních nehod po 1.1.2009

Novelizací zákona o provozu na pozemních komunikacích ode dne 1.1.2009 došlo ke změně povinností účastníků dopravní nehody. Zákon povinnosti účastníků upravuje v ustanovení § 47 a povinnosti jsou následující:

4.1 Povinnosti účastníka dopravní nehody

Podle § 47 odst. 2 zákona číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích platného po novelizaci zákona je řidič, který měl účast na dopravní nehodě povinen:

- a) neprodleně zastavit vozidlo,
- b) zdržet se požití alkoholického nápoje a jiných návykových látek po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou požil alkoholický nápoj nebo návykovou látku, vždy však do doby příjezdu policisty v případě, že jsou účastníci nehody povinni nehodu policistovi ohlásit,
- c) učinit opatření k zabránění vzniku škody osobám nebo věcem, pokud tato hrozí v důsledku dopravní nehody,
- d) spolupracovat při zjišťování skutkového stavu.

Účastníci dopravní nehody jsou ve smyslu ustanovení § 47 odst. 3 zákona číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů povinni:

- a) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v místě dopravní nehody; vyžadují-li to okolnosti, jsou oprávněni zastavovat jiná vozidla,
- b) oznámit, v případech stanovených tímto zákonem, nehodu policii; došlo-li k zranění, poskytnout podle svých schopností první pomoc a k zraněné osobě přivolat zdravotnickou záchrannou službu,
- c) označit místo dopravní nehody,

d) umožnit obnovení provozu na pozemních komunikacích, zejména provozu vozidel hromadné dopravy osob,

e) neprodleně ohlásit policii poškození pozemní komunikace, obecně prospěšného zařízení nebo životního prostředí, pokud k němu při dopravní nehodě došlo,

f) prokázat si na požádání navzájem svou totožnost a sdělit údaje o vozidle, které mělo účast na dopravní nehodě,

g) v případech, kdy nevznikne povinnost oznámit nehodu policii, sepsat společný záznam o dopravní nehodě, který podepíší a neprodleně předají pojistiteli; tento záznam musí obsahovat identifikaci místa a času dopravní nehody, jejích účastníků a vozidel, její příčiny, průběhu a následků.

Dojde-li při dopravní nehodě k usmrcení nebo zranění osoby nebo k hmotné škodě převyšující zřejmě na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí částku 100 000 Kč, jsou účastníci dopravní nehody povinni: ⁴⁰

a) neprodleně ohlásit dopravní nehodu policistovi,

b) zdržet se jednání, které by bylo na újmu řádného vyšetření dopravní nehody, zejména přemístění vozidel; musí-li se však situace vzniklá dopravní nehodou změnit, zejména je-li to nutné k vyproštění nebo ošetření zraněné osoby nebo k obnovení provozu na pozemních komunikacích, především provozu vozidel hromadné dopravy osob, vyznačit situaci a stopy,

c) setrvat na místě dopravní nehody až do příchodu policisty nebo se na toto místo neprodleně vrátit po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo ohlášení dopravní nehody.

⁴⁰ Zákon číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů, § 47 odst. 4)

Povinnost podle odstavce 4 platí i v případě, kdy při dopravní nehodě:⁴¹

a) dojde ke hmotné škodě na majetku třetí osoby, s výjimkou škody na vozidle, jehož řidič má účast na dopravní nehodě nebo škody na věci přepravované v tomto vozidle,

b) dojde k poškození nebo zničení součásti nebo příslušenství pozemní komunikace podle zákona o pozemních komunikacích,

c) účastníci dopravní nehody nemohou sami bez vynaložení nepřiměřeného úsilí zabezpečit obnovení plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

4.2 Postup policisty na místě dopravní nehody, pokud nepodléhá nahlašovací povinnosti

Pokud účastníci dopravní nehody na místo přivolají Policii ČR a policista po příjezdu zjistí, že nebyly splněny podmínky, za kterých je povinnost Policii České republiky dopravní nehodu oznámit je postup následující:

- přesvědčí se, zda není nikdo z účastníků dopravní nehody zraněn
- policista provede u účastníků dechovou zkoušku
- zjistí, zda někdo z nich neuplatňuje technickou závadu na vozidle
- rozhodne o zavinění dopravní nehody, pokud se nejsou řidiči schopni sami shodnout
- přesvědčí se, zda mají řidiči u sebe formulář potřebný pro sepsání „záznamu o dopravní nehodě“. Jestliže ho řidiči nemají, předá jim policista tiskopis, kterými jsou vozidla Policie ČR vybavena
- s pachatelem dopravní nehody se domluví, zda souhlasí se zaviněním dopravní nehody a pokud ano, projedná s ním uložení blokové pokuty

⁴¹ Zákon číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů, § 47 odst. 5)

- v případě, že pachatel dopravní nehody se zaviněním nesouhlasí, předá policista jeho přestupky na příslušný správní orgán; na místě s účastníky sepíše „úřední záznam o přestupku“, ve kterém se všichni účastníci k dopravní nehodě vyjádří
- policista vyplněný záznam o dopravní nehodě potvrdí tzv. „přelepky“ (viz příloha č. 2) nebo razítky, která se umísťuje na každý list záznamu
- na přelepce či razítku bude uvedena osoba, která se dopustila přestupku a konkrétně jakého, uvedeno zde bude i jakého se osoba dopustila protiprávního jednání
- bude označen útvar, který šetří dopravní nehodu, kulaté razítko, jméno a příjmení policisty s hodností a jeho evidenční číslo
- dále se uvádí, jaká dechová zkouška byla s účastníky provedena (případně čísla dechových zkoušek jednotlivých řidičů)
- na přelepce či razítku musí být obsaženo, jak byla dopravní nehoda ze strany policisty vyřízena, případně výše blokové pokuty a bloky, které byly účastníkovi vydány

4.3 Delikty spáchané při dopravní nehodě

Účastníci provozu na pozemních komunikacích se mohou v souvislosti s účastí na dopravní nehodě dopustit následujících deliktů:

- přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 zákona číslo 200/1990 Sb. o přestupcích ve znění pozdějších předpisů. V tomto paragrafu jsou obsaženy ustanovení, kterých se účastníci při dopravní nehodě mohou dopustit. Tresty jsou rozlišné podle jednotlivých porušení. Některé lze vyřídit na místě blokovou pokutou, jiné se oznamují ke

správnímu řízení a zde hrozí pokuta ve výši 25 000,- Kč až 50 000,- Kč a zákaz činnosti od 1 do 2 let (více viz příloha č. 5)

- trestných činů podle trestního zákona
- nejčastějším trestným činem ve spojitosti s dopravní nehodou je trestný čin ublížení na zdraví z nedbalosti. Jedná se o trestné činy podle § 223 a § 224 trestního zákona. Při jejich naplnění hrozí odnětí svobody až na 1 rok nebo zákaz činnosti, respektive odnětím svobody až na dva roky nebo zákazem činnosti. Uvedené trestné činy se posuzují délkou doby léčení, která je důležitá pro určení trestní sazby
- následuje trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky ve smyslu ustanovení § 201 trestního zákona. Pokud spáchá někdo takový trestný čin v souvislosti s dopravní nehodou, hrozí mu trest odnětí svobody na 6 měsíců až 3 roky nebo zákaz činnosti
- trestný čin řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění ve smyslu ustanovení § 180d trestního zákona. Při tomto provinění hrozí peněžitý trest, zákaz činnosti nebo odnětí svobody až na 1 rok. Tento trestný čin platí do 31.12.2009 a poté bude řízení bez řidičského oprávnění posuzováno jako přestupek a projednávat se bude ve správním řízení
- trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle ustanovení § 171 trestního zákona, který se vztahuje například na osoby, které řídí vozidlo, i když mají platný zákaz řízení. Za toto porušení hrozí trest odnětí svobody až na 2 roky nebo peněžitý trest.
- dalším zastoupeným trestným činem v problematice dopravních nehod je obecné ohrožení podle § 179 trestního zákona, přesněji ohrožení z nedbalosti. Rozsah ohrožení je určen počtem osob a hmotnou škodou. Jedná se nejméně o 7 osob, kterým hrozí smrt

nebo těžká újma na zdraví. Na majetku pak musí dosáhnout vznik hmotné škody velkého rozsahu – nejméně 500 000,- Kč. ⁴²

⁴² Chmelík Jan: *Vyšetřování silničních dopravních nehod*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 1998

5. Shrnutí rozdílů – zejména ohlašovací povinnost Policii ČR

Zákonem číslo 274/2008 Sb. došlo také k úpravě povinností účastníků dopravních nehod. S účinností od 1.1.2009 spočívá změna především v úpravě povinností účastníků dopravní nehody ohlásit ji policistovi.

Důvody ohlášení dopravní nehody:

Podle výše škody:

1. Podle nové úpravy mají účastníci povinnost ohlásit dopravní nehody policistovi vždy, dojde-li při dopravní nehodě na některém ze zúčastněných vozidlech, včetně přepravovaných věcí, k hmotné škodě převyšující škodu 100 000,- Kč (zde došlo ke zvýšení oproti předchozí hodnotě 50 000,- Kč).

Bez ohledu na výši škody musí být nehoda ohlášena policistovi:

2. Dojde-li při nehodě ke zranění nebo usmrcení osoby.
3. Dojde-li ke hmotné škodě na majetku třetí osoby (netýká se škody na vozidle nebo v něm přepravovaných věcech, jehož řidič má účast na dopravní nehodě; v těchto případech se předpokládá, že vlastníka vozidla může při řešení následků zastoupit řidič, jemuž bylo vozidlo svěřeno). Před novelou zákona bylo povinností řidiče, pokud měl např. firemní vozidlo nebo vozidlo na leasing, ohlásit každou dopravní nehodu policistovi, bez ohledu na výši škody.
4. Dojde-li k poškození nebo zničení součásti nebo příslušenství pozemní komunikace. Do této součásti patří například sloup veřejného osvětlení, svodidla, dopravní značka apod.
5. Nemohou-li účastníci bez vynaložení nepřiměřeného úsilí sami zabezpečit obnovení provozu na pozemních komunikacích. Jedná o případy, kdy zůstala nepojízdná vozidla v prostoru křižovatky, na

vozovce s hustým provozem a mohlo by dojít k ohrožení bezpečnosti a plynulosti provozu na těchto dopravních úsecích.

6. Pro případ, že ani jeden z uvedených důvodů pro ohlášení nehody policii nenastane, ukládá se účastníkům dopravní nehody v § 47 odst. 3 písm. g) zákona číslo 361/2000 Sb. povinnost sepsat společný záznam o dopravní nehodě, který podepíší a neprodleně předají pojistiteli. Zápis musí obsahovat identifikaci místa a času dopravní nehody, údaje o účastnících a vozidlech, o příčinách, průběhu a následcích. Tato povinnost se týká především řidičů motorových vozidel zúčastněných na nehodě. Prvořadým cílem je připravit podmínky pro přesné a řádné vyřešení následků dopravní nehody a tím k urychlenému vypořádání nároků z odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.

5.1 Porovnání počtu šetřených dopravních nehod

Porovnání počtu šetřených dopravních nehod Policií ČR a pojišťovnami je zahrnuto za období let 2008 a 2009, konkrétně od měsíce ledna do měsíce října. Z údajů statistiky získané od České kanceláře pojistitelů, jmenovitě od pana Petra Jedličky, lze z následující tabulky odvodit, že k poklesu dopravních nehod došlo pouze v případě řešení dopravních nehod Policií ČR. V roce 2008 řešila PČR v průměru 13 275 dopravních nehod, v roce 2009 za uvedené období to však bylo jen 6 112. Pokles šetřených nehod Policií ČR je ovlivněn zvýšením částky na jednotlivých vozidlech na 100 000,- Kč, ale i s omezením vzniku škody na majetku tzv. „třetích osob“. Jestliže nedojde k větší škodě než 100 000,- Kč, účastníci se mezi sebou navzájem domluví, nevolají pak na místo dopravní nehody policii. Toto konstatování vyplývá z nárůstu škod z povinného ručení, protože právě pojišťovny zaznamenaly nárůst těchto událostí. V roce 2008 za období měsíců leden až říjen pojišťovny řešily

v průměru 21 564 škod z povinného ručení a v roce 2009 za uvedené období 21 791 událostí. I když se jedná sice o nepatrný nárůst, je vzestup o 227 dopravních nehod pro Českou republiku nepříznivý, a to i z hlediska, kdy se jedná o nehody, při kterých došlo „pouze“ ke škodám na majetku.

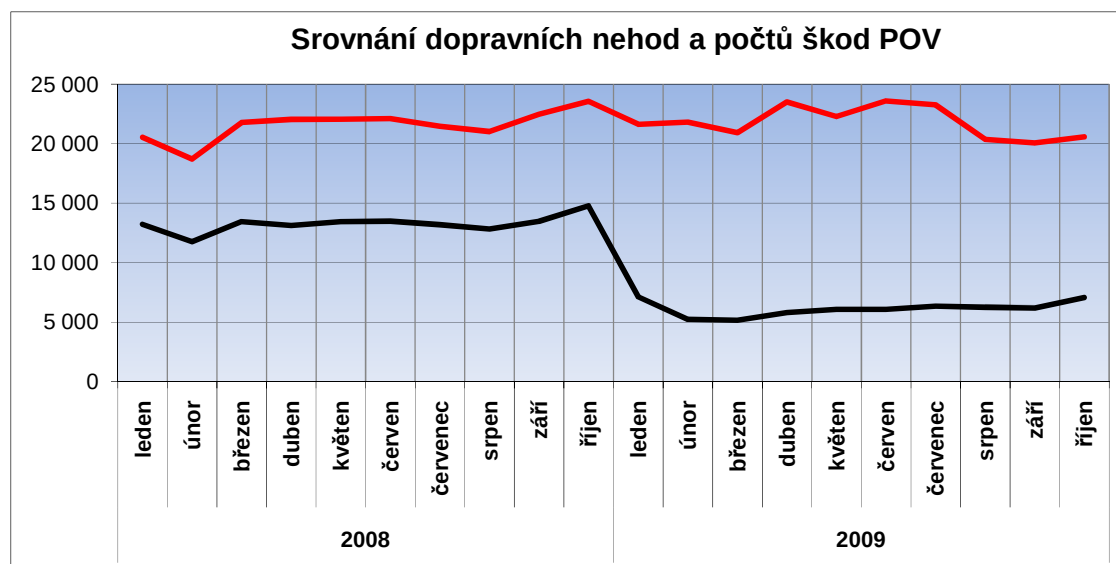
S uvedenou statistikou čísel dopravní nehodovosti však nekorespondují údaje České kanceláře pojistitelů, kde naopak k poklesu nedošlo. Je na vině jen činnost policie? Ne, a jsem přesvědčen, že důvodů je celá řada; nejen stále častěji s narůstající oblibou kritizovaná činnost policie, zejména policie dopravní. Ta sama kolizím na našich silnicích nezabrání. Jsou zde vážné ovlivňující faktory dopravních nehod – počet vozidel a jejich technický stav, hustota provozu, stav komunikací, neukázněnost řidičů a řízení vozidla pod vlivem alkoholu či jiné návykové látky. Mohla by policie působit více preventivně? – ano, i proto směřuje své úsilí hlavně do výchovných opatření, častých kontrol, společně s jinými organizacemi se zapojuje do různých kampaní. V mediálních prostředcích televizních stanic běžící kampaň Ministerstva dopravy „Nemyslíš, Zaplatíš“ je důkazem toho, že občany podobné výchovné relace příliš nezajímají. Škoda, protože právě v nich jsou prezentovány ukázky toho, jak si naše silnice vybírají daň nejvyšší – život a zdraví.

Pro ukázkou jsem sestavil tabulku a graf, jak se v letech 2008 a 2009 v jednotlivých měsících vyvíjela dopravní nehodovost v České republice, ze které vyplývají přesné počty dopravních nehod řešené Policií ČR a pojišťovnami, které vycházejí ze statistik České kanceláře pojistitelů.

Tabulka a graf č. 1: Počty dopravních nehod v letech 2008 a 2009

Měsíc nehody	Škody POV Rok 2008	Škody POV Rok 2009	Dopravní nehody řešené PČR - 2008	Dopravní nehody řešené PČR - 2009
Leden	20 536	21 627	13 220	7 101
Únor	18 696	21 812	11 762	5 126
Březen	21 774	20 912	13 447	5 139
Duben	22 027	23 484	13 136	5 790
Květen	22 043	22 263	13 444	6 059
Červen	22 106	23 584	13 474	6 050
Červenec	21 446	23 248	13 182	6 326
Srpen	21 008	20 361	12 830	6 227
Září	22 462	20 053	13 470	6 161
Říjen	23 539	20 567	14 782	7 053

Škody z "povinného ručení" (POV) zahrnují vždy škody vzniklé v konkrétním měsíci, které byly pojišťovně nahlášené nejpozději v měsíci následujícím po měsíci dopravní nehody.

Zdroj: Oficiální statistiky České kanceláře pojistitelů ⁴³

⁴³ <http://www.ckp.cz/tisk.php>

6. Manuál pro občana, jak postupovat při dopravní nehodě

Každý z nás si jen těžko představí, že právě on se zítra či v následující době stane účastníkem dopravní nehody. Takováto událost je pro většinu občanů nečekaná, málokdo se s ní v minulosti setkal, a proto ani nepřemýšlel, jak by si měl počínat. V některých situacích je obzvlášť těžké vůbec reagovat a hlavně si uvědomit, jak postupovat, pokud dojde ke zranění blízké či jiné osoby.

Přesto by měl každý účastník dopravní nehody a každý účastník provozu na pozemních komunikacích postupovat podle následujících doporučení a rad.

1. Zachovat klid

Zachovat rozvahu a klid, uvědomit si a zhodnotit situaci, ke které došlo. Zastavit své vozidlo. Vypnout motor, případně vytáhnout klíčky ze zapalování. Následuje zabezpečení místa dopravní nehody – na vozidle zapnout varovná světla, dopravní nehodu označit výstražným trojúhelníkem. Osobám, které jsou schopny rozumného a rozvážného jednání udělit pokyny k řízení provozu na silnici, aby nedošlo ještě k větším škodám především na životě osob. Hlavně při těchto úkonech nezapomínat ani na své zdraví a bezpečnost a při výstupu z vozidla si ihned obléknout reflexní vestu.

2. Poskytnutí první pomoci

Těsně po střetu, po zmapování situace a jejího zabezpečení, je nezbytně nutné poskytnout zraněným adekvátní první pomoc. Již při hodnocení situace je důležité zjišťovat, kdo při nehodě utrpěl zranění, a podle jejich závažnosti i svých možností poskytovat první pomoc těm osobám, které ji přednostně potřebují. Samozřejmostí je položit zraněného do stabilní polohy a ihned je třeba dopravní nehodu oznámit na linku rychlé pomoci a Policie ČR. Pokud si nevíte rady, jak postupovat při poskytování první pomoci, tak je třeba

s operátorem či operátorkou na lince hovořit, co nejpodrobněji popsat zranění a řídit se jeho pokyny do příjezdu IZS. V případě, že při dopravní nehodě zůstal některý z účastníků zaklíněn ve vozidle a jeví známky života, pak se právě jemu maximálně věnovat až do příjezdu speciální techniky. Její pracovníci pomohou tuto zaklíněnou osobu vyprostit, což podle dané možnosti může učinit každý z nás za pomoci odborné a přímé konzultace s rychlou záchrannou službou po telefonu. Po příjezdu záchranné složky jim zraněnou osobu předat. V případě, že tato integrovaná záchranná složka z místa dopravní nehody odjede s největší pravděpodobností dříve, než přijede na místo Policie ČR, zeptat se zraněné osoby na jméno, příjmení, datum narození a adresu. Pokud to situace nedovoluje, stačí si poznamenat jméno, příjmení a telefonní spojení. Důležitá telefonní čísla v České republice jsou následující: linka 150 – záchranný hasičský sbor, linka 155 – rychlá záchranná služba, linka 158 – Policie České republiky, linka 112 – linka integrovaného záchranného systému, která je propojena i s linkami uvedenými výše.

3. Vyhodnocení situace

Vyhodnotit vzniklou škodu a další okolnosti, které v souvislosti s ní vznikly. Při povinnosti přivolat policii se musíte řídit právním předpisem země, v níž se nehoda stala. V České republice se tyto okolnosti týkají následku výše škody. U nás je škoda na vozidle stanovena na 100 000,- Kč včetně přepravovaných věcí. U posuzování výše vzniklé škody na autech je nutné vzít v úvahu značku a typ vozidla, jeho stáří a stav. Dalším kritériem je rozsah poškození, které bylo způsobeno vzniklou dopravní nehodou. Při posuzování stojí v popředí soudnost, např.: je-li vozidlo staršího data výroby, které nemá hodnotu ani 50 000,- Kč, tak vzniklá škoda nemůže dosáhnout hranice stanovené zákonem. Při škodě na vozidle není potřeba brát na zřetel, kdo je jeho majitelem. Nerozlišuje se fyzická či právnická osoba. Tento postup je

podmíněn předpokladem, že ve vozidle bude přítomen řidič, kterému bylo vozidlo svěřeno. V případě poškození zaparkovaného vozidla je třeba pokusit se majitele poškozeného vozidla nalézt, nebo mu na vozidle nechat alespoň vzkaz. Jestliže si nevíte rady, můžete na místo nehody zavolat Policii ČR, v tom případě však už musíte počítat se sankcí za způsobení nehody.

4. Zjištění, zda volat či nevolat policii

Pokud došlo k újmě na zdraví, k poškození obecně prospěšného zařízení nebo není ve vašich silách zabezpečit plynulý provoz, vždy uvědomte policii. Za obecně prospěšné zařízení se považují součásti a příslušenství pozemní komunikace jako jsou sloupy veřejného osvětlení, svodidla, dopravní značky a další předměty, důležité pro řízení provozu na nich. Při zabezpečení plynulosti provozu v silničním provozu je potřeba vzít v úvahu, kde vozidla po střetu zůstala, zda jsou pojízdná či nikoliv. Je třeba zohlednit i to, zda vozidla zůstala stát v křižovatce nebo na vozovce, kde hlavním problémem je pojízdnost vozidel. Pokud by vozidla svým postavením bránila plynulosti a bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, je nutné nehodu ohlásit policistovi.

5. Obnovení provozu

Co nejdříve obnovit původní provoz v místě situace. V případě, že jste nehodu nahlásili policii, můžete vozidla odstranit ze silnice, aby nebránila provozu na pozemních komunikacích. Při ohlašování nehody na policii je třeba zjistit, za jak dlouho policie na místo přijede. Podle sdělené doby doporučuji následující: Pokud vám po telefonu operační důstojník policie sdělí rozumnou dobu příjezdu a je ve vašich možnostech korigovat provoz vozidel v místě dopravní nehody tak, aby nevzniklo na silnici v místě dopravní nehody nebezpečí pro ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, doporučuji s přemístěním vozidel počkat na příjezd hlídky policie. V případě, že vám bude sdělena delší doba čekání, je důležité konečné postavení aut na

silnici řádně vyznačit tak, jak skončila po kolizi. Takto vyznačená situace pak policii po příjezdu pomůže odvodit, jak k dopravní nehodě došlo, kdo ji způsobil a kdo je poškozený. Zároveň je třeba vyznačit stopy na vozovce; mám na mysli smykové a rycí stopy, místo střetu. To se většinou pozná podle odpadlého bláta nebo hlíny z vozidel nebo shlukem střepů, pokud dojde u vozidel k poškození světlometů, případně skel dveří. Význam těchto zajištěných stop je důležitý především v tom případě, že se s druhým účastníkem nedokážete shodnout, kdo z vás dopravní nehody způsobil.

6. Vyplňování formuláře

Pokud jste se rozhodli nezavolat k dopravní nehodě policii, je nutné důsledně trvat na výměně všech osobních a technických údajů potřebných pro pojišťovnu k případnému plnění. V takovém případě doporučuji sepsat záznam o dopravní nehodě. Nejlepší variantou pro sepsání záznamu je tiskopis, evropský záznam o nehodě“ (viz příloha č. 1), kde naleznete všechny údaje potřebné k zadokumentování kolize. Hlavní výhoda tohoto formuláře spočívá v tom, že je shodný ve všech evropských jazycích. Při sepisování záznamu je důležité:

- používejte jen jednu sadu formulářů pro 2 zúčastněná vozidla (dvě sady pro 3 zúčastněná vozidla atd.)
- není důležité, kdo formulář dodá a vyplní; použijte propisovací tužku a pište tak, aby byly čitelné originály i kopie
- do odstavce „A“ se zapíše ten, kdo dopravní nehodu způsobil, do odstavce „B“ poškozený
- bod č. 6 se vztahuje na majitele či provozovatele vozidla
- bod č. 7 – zde uveďte údaje ke svému vozidlu

- bod č. 8 se vztahuje na doklady o pojištění (číslo dokladu o pojištění odpovědnosti nebo zelené karty, název pojišťovny); číslo pojištění se nachází vpravo vedle vyznačené platnosti zelené karty
- bod č. 9 se týká vašeho řidičského průkazu
- označte přesně bod střetu (bod č. 10)
- křížkem je třeba označit tu variantu, která se týká vaší dopravní nehody – k vyhodnocení zavinění (bod č. 12 – okolnosti nehody), nemožno označit více variant (např.: nedání přednosti a odbočování vlevo); na konci vyznačte počet zakřížkovaných nebo jinak označených políček
- vyhotovit stručný náskres místa nehody, kterému je určen malý prostor (bod č. 13), pro orientaci postačí vyznačit postavení vozidel, názvy ulic a směr jízdy jednotlivých vozidel
- do formuláře nezapomeňte uvést případné svědky (bod č. 5) dopravní nehody, zejména jejich jména, adresy a telefonní čísla; tento údaj je důležitý hlavně v případě, že se váš názor liší od ostatních účastníků dopravní nehody
- záznam o dopravní nehodě je třeba podepsat oběma řidiči; první výtisk předejte druhému účastníkovi dopravní nehody, druhý si ponechejte pro předání pojistiteli.

V případě, že záznam o dopravní nehodě nikdo z účastníků nemá u sebe, postačí sepsat záznam i na obyčejný papír. Avšak i takový zápis má obsahovat všechny údaje, které obsahuje i evropský formulář. Rovněž doporučuji, aby viník v záznamu uvedl, že dopravní nehodu způsobil. Stejně vyjádření radím zapsat i do poznámek, které se nacházejí ve spodní části sloupců v evropském formuláři (bod č. 14).

7. Pořídít fotodokumentaci

Pokud máte u sebe k dispozici fotoaparát nebo mobilní telefon vybavený fotoaparátem, doporučuji vyfotit si konečné postavení vozidel po střetu. Zároveň vyfotografovat poškození na vozidlech a výhledové poměry, odkud vozidla před střetem jela. Vyhotovené fotografie si ponechte do doby, než bude škoda, vzniklá v souvislosti s dopravní nehodou, uhrazena pojišťovnou. Pokud by došlo k problémům ze strany druhého účastníka nebo pojišťovny, můžete fotografie na pojišťovnu doručit v zájmu vlastní ochrany.

8. Kontrola vyměněných údajů

Než opustíte místo dopravní nehody, zkontrolujte si, že máte všechny potřebné údaje o druhém účastníkovi nehody – především jméno, příjmení, údaje o vozidle jako je registrační značka nebo VIN, typ auta, údaje o jeho vlastníkovi (jméno, bydliště), data o pojištění druhého vozidla (číslo a platnost zelené karty, číslo pojistné smlouvy a hlavně název pojišťovny, u které je vozidlo pojištěno z odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla). Doporučuji si mezi sebou domluvit telefonní spojení, případně i emailovou adresu, pro snazší komunikaci.

9. Kontaktování pojišťovny

Po sepsání formuláře doporučuji z místa dopravní nehody kontaktovat klientské centrum pojišťovny, které bude likvidovat škodu, vzniklou v souvislosti s dopravní nehodou, tedy pojišťovnu viníka nehody. Pojišťovnu navrhuji volat i v případě, že si nejste jisti, jak postupovat po dopravní nehodě nebo když nevíte, jak správně postupovat při sepisování záznamu o nehodě. Kontaktovat pojišťovnu je rozumné i proto, že jí jeden z účastníků hned oznámí, že dopravní nehodu způsobil. Zároveň bezprostředně tak sdělí potřebné údaje, které bude pojišťovna vyžadovat.

10. Opuštění místa dopravní nehody

Po opuštění místa doručte co nejdříve vyplněný záznam o dopravní nehodě na pojišťovnu viníka. Pokud vozidlo budete dávat do některého ze značkových servisů, které většinou s pojišťovnami spolupracují, stačí pojišťovnu o tom pouze informovat. V případě, že si vozidlo budete opravovat sami, musíte počkat do doby, než si vaše vozidlo prohlédne a vyfotografuje likvidátor pojišťovny, aby mohl vyčíslit vzniklou škodu. K tomuto sdělení mohu doporučit následující: jestliže máte vozidlo staršího data výroby, domluvte se s pojišťovnou na náhradě škody tzv. rozpočtem, který je v tomto případě pro vás výhodnější, protože pojišťovna u starších vozidel počítá amortizaci náhradních dílů na vozidle. V případě, že dáte 10 let staré vozidlo opravit do značkového servisu, pojišťovna vám uhradí veškerou práci, která byla při opravě na vašem vozidle provedena. Za vyměněné díly však zaplatí pouze adekvátní částku, odpovídající stáří vašeho vozidla.

Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se snažil vystihnout základní problematiku dopravních nehod, a to jak pro občany, tak pro policisty.

Práci jsem zaměřil na vymezení základních pojmů v souvislosti s dopravní nehodou. Seznámil jsem čtenáře s touto problematikou, s tím jaké mají základní povinnosti, pokud se stanou účastníkem nehody i s tím jaké změny přináší novela zákona o provozu na pozemních komunikacích. Toto téma je mezi lidmi hodně diskutované, ale informace nejsou dostatečně prezentované nebo jsou vykládány nepřesně.

Cílem mé práce bylo nastínit rozdíly určené občanům před a po 1. 1. 2009, především z hlediska povinností v souvislosti s dopravní nehodou. Závěrem lze konstatovat, že účastníkovi nehody se značně rozšířily možnosti nevolat policii k dopravní nehodě – zvýšením částky na vozidlech z 50 000,- Kč na 100 000,- Kč nebo zúžením pojmu tzv. „třetí osoba“. Ten se nyní vztahuje pouze na součásti pozemní komunikace a nikoliv na majitele vozidla. V médiích je prezentováno, k jakému poklesu dopravních nehod, řešených Policií ČR v porovnání s rokem 2008, došlo. Pro ukázkou jsem získal počty dopravních nehod ze statistik Policie ČR a České kanceláře pojistitelů. Z těch vyplývá, že k poklesu nehod došlo pouze z pohledu Policie ČR. Jsem přesvědčen, že hlavním důvodem je skutečnost změny v navýšení částky na vozidlech a tím i povinnost volat Policii ČR na místo dopravní nehody. Opačný trend naopak konstatují pojišťovny. Považuji za reálné uvažovat o pojišťovacích podvodech ze strany účastníků dopravní nehod. A důvod? Prvotní ohledání není provedeno policií na místě, ale až s odstupem času pracovníkem pojišťovny. Konečné posouzení tedy vychází od dvou osob, které dopravní nehodu oznamují a shodně tvrdí, jak k ní došlo. Toto téma však nebylo cílem

mé bakalářské práce. Domnívám se však, že by bylo zajímavé se jím do budoucna zabývat.

Čtenáře jsem seznámil s prací policisty na místě dopravní nehody a samotným policistům ukázal, jak se rozdělují dopravní nehody. Co je potřeba u každé z nich udělat, jak postupovat i v případě, že dopravní nehoda nepodléhá nahlašovací povinnosti. Tato problematika byla od 1. 1. 2009 pro každého policistu nová a dosud neověřená.

Pro občana jsem vyhotovil manuál nebo jakési desatero, jak má postupovat při účasti na dopravní nehodě, což byl stěžejní úkol mé bakalářské práce. Toto ožehavé téma je pro mnoho občanů problematikou, o které mnozí z nich mají často povrchní a nepřesné informace a znalosti. Pokud se pak stanou účastníkem dopravní nehody, nevědí, jak mají postupovat, zda mají či nemají volat Policii ČR.

Dalším cílem mé bakalářské práce bylo občanům ukázat, jak mají postupovat při dopravních nehodách v okolních státech České republiky. Mnozí naši občané do těchto zemí zajíždějí na nákup, dovolenou nebo výlet, ale jen málokterí vědí, jak se mají při vzniklém problému zachovat a správně postupovat. Závěrem k tomuto tématu lze říci, že povinnosti nahlásit dopravní nehodu jsou v okolních zemích podobné jako v České republice. Každá ze zemí Slovensko, Rakousko, Německo a Polsko mají však i některé odlišnosti od České republiky, i kvalifikování dopravních nehod je rozdílné a s tím spojené sankce či tresty.

Práci jsem se snažil napsat tak, aby byla pro čtenáře zajímavá, srozumitelná a poučná pro všechny, kteří mají zájem se touto problematikou zabývat a porozumět jí.

Seznam použité literatury

1. BRÁZDA J.: *Fenomén silniční dopravní nehody: objasňování a základní postupy*. Praha: Police History, 2008, ISBN 978-80-86477-44-2
2. BOHMAN, Martin, KRULÍK, Oldřich. *Policejní sbory v Zemích Evropské unie : Inspirace pro Českou republiku*. Praha: Tiskárna MV ČR, 2009.
3. CHMELÍK J.: *Vyšetřování silničních dopravních nehod*. Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 1998
4. KOPECKÝ Z.: *Občan a dopravní nehoda*. Praha, Prospektrum spol s.r.o., 1998, ISBN 80-7175-068-9
5. KOPECKÝ Z., PAVLÍČEK K.: *Dopravně bezpečnostní činnost (obecná část)*, Praha, 2005, ISBN 80-86477-24-X
6. KOPECKÝ Z., PAVLÍČEK K.: *Dopravně bezpečnostní činnost (zvláštní část)*, Praha, 2006, ISBN 8086477-32-0
7. LEITNER M., LUKÁŠEK V., KOPECKÝ Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy provádějící s komentářem podle stavu k 1.7.2006, 3. přepracované vydání*, Praha: Linde, 2006, ISBN 80-7201-613-X
8. MACHAČKA I., *Katalogy pokut a jak předejít dopravním přestupkům v Německu*, Pardubice, 2005, ISBN 80-85629-23-2
9. PORADA V. a kolektiv: *Silniční dopravní nehoda v teorii a praxi*. 1. vydání, Praha: Linde, 2000, ISBN 80-7201-212-6
10. TESAŘÍK J.: *Zpráva o stavu a vývoji počtu nehod a jejich následků v České republice v roce 2008*. *Policista*, 2009, ročník 15, č. 4, Příloha, s. I-XIV. ISBN 1211-7943
11. vyhláška č. 99/1989 Sb. o *pravidlech provozu na pozemních komunikacích*, s platností od 1.1.1990 do 31.12.2000
12. vyhláška č. 100/1975 Sb. o *pravidlech silničního provozu*, s platností od 1.1.1976 do 31.12.1989

13. zákon číslo 361/2000 Sb. *o provozu na pozemních komunikacích*, ve znění pozdějších předpisů v platném znění
14. zákon číslo 200/1990 Sb. *o přestupcích*, ve znění pozdějších předpisů
15. zákon číslo 13/1997 Sb. *o pozemních komunikacích*, ve znění pozdějších předpisů
16. zákon číslo 140/1961 Sb. *Trestní zákon*
17. zákon číslo 141/1961 Sb. *Trestní řád*
18. zákon číslo 168/1999 Sb. *o pojištění odpovědnosti ve znění pozdějších předpisů*
19. *Závazný pokyn č. 220 policejního prezidenta ze dne 31.12.2008, kterým se upravuje postup příslušníků Policie České republiky na úseku dopravní služby dopravní policie, Praha: policejní prezidium České republiky, 2008*
20. *Závazný pokyn č. 85 policejního prezidenta ze dne 26.6.2006, kterým se upravuje postup příslušníků Policie České republiky na úseku dopravní služby dopravní policie, Praha: policejní prezidium České republiky, 2006*

Zahraniční zdroje:

21. zákon číslo 8/2009 Sb. *o cestnej premávke ve znění pozdějších předpisů*, Slovensko, § 8, § 64 – 66, 2008
22. *Strassenverkehrsordnung (StVO)*, Německo, § 34 a § 49, 2006
23. *Strassenverkehrsordnung (StVO)*, Rakousko, § 4, 2005
24. *Prawo o ruchu drogowym č. 105.908*, Polsko, 2005

Elektronické zdroje:

25. <http://www.ckp.cz/tisk.php>

Přílohy

Příloha 1 – záznam o dopravní nehodě

Příloha 2 – přelepka na potvrzení sepsaného záznamu o DN

Příloha 3 – kartička pro občana vydaná Policií ČR

Příloha 4 – protokol o nehodě v silničním provozu

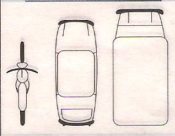
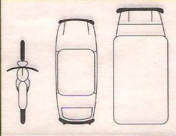
Příloha 5 – znění § 22 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích ve znění pozdějších předpisů

Příloha č. 1: Záznam o dopravní nehodě

ZÁZNAM O DOPRAVNÍ NEHODĚ

1. Datum nehody: _____		Čas: _____		2. Místo: _____		3. Zranění vč. lehkého: ne ☐ ano ☐	
4. Věcná škoda na jiných: vozidlech než A a B předmětech ne ☐ ano ☐ ne ☐ ano ☐				5. Svědci: Jména, adresy, tel.: _____			

VOZIDLO A 6. Pojistník/pojištěný (dle dokladu o pojištění): PŘÍJMENÍ: _____ Jméno: _____ Adresa: _____ PSČ: _____ Stát: _____ Tel./e-mail: _____ 7. Vozidlo <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="width: 50%;">MOTOROVÉ VOZIDLO</th> <th style="width: 50%;">PŘÍPOJNÉ VOZIDLO</th> </tr> <tr> <td>Tov. značka, typ</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Registrační značka</td> <td>Registrační značka</td> </tr> <tr> <td>Stát registrace</td> <td>Stát registrace</td> </tr> </table> 8. Pojistitel (dle dokladu o pojištění): NÁZEV: _____ Číslo poj. smlouvy: _____ Číslo zelené karty: _____ Doklad o pojištění nebo zelená karta platná od: _____ do: _____ Pobočka (obch. zast. nebo makléř): _____ NÁZEV: _____ Adresa: _____ Stát: _____ Tel./e-mail: _____ Je vozidlo pojištěno havarijně? ne ☐ ano ☐ 9. Řidič (dle řidičského průkazu): PŘÍJMENÍ: _____ Jméno: _____ Datum narození: _____ Adresa: _____ Stát: _____ Tel./e-mail: _____ Číslo řidičského průkazu: _____ Skupina (A, B, ...): _____ Platnost řidičského průkazu do: _____	MOTOROVÉ VOZIDLO	PŘÍPOJNÉ VOZIDLO	Tov. značka, typ		Registrační značka	Registrační značka	Stát registrace	Stát registrace	12. OKOLNOSTI NEHODY A ☐ 1 *parkovalo/stálo ☐ 2 *vyjždělo z parkoviště/ otevřené dveře ☐ 3 zaparkovávalo ☐ 4 vyjždělo z parkoviště, soukromého pozemku, polní cesty ☐ 5 vjždělo na parkoviště, soukr. pozemek, polní cestu ☐ 6 vjždělo na kruh, objezd ☐ 7 jelo na kruhovém objezdu ☐ 8 najelo zezadu při jízdě stejným směrem ve stejném pruhu ☐ 9 jelo souběžně v jiném jízdním pruhu ☐ 10 měnilo jízdní pruh ☐ 11 předjíždělo ☐ 12 odbočovalo vpravo ☐ 13 odbočovalo vlevo ☐ 14 couvalo ☐ 15 vjelo do protisměru ☐ 16 přijíždělo zprava (na křižovatce) ☐ 17 nerespektovalo přednost v jízdě, nebo červenou na semaforu B ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐ 13 ☐ 14 ☐ 15 ☐ 16 ☐ 17 ☐ ← udejte počet označených políček → ☐ Nezbytné podepsat oběma řidiči Není přiznáním odpovědnosti, slouží k dokumentaci dat a okolností nehody za účelem rychlejšího vyřízení náhrady škody.	VOZIDLO B 6. Pojistník/pojištěný (dle dokladu o pojištění): PŘÍJMENÍ: _____ Jméno: _____ Adresa: _____ PSČ: _____ Stát: _____ Tel./e-mail: _____ 7. Vozidlo <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="width: 50%;">MOTOROVÉ VOZIDLO</th> <th style="width: 50%;">PŘÍPOJNÉ VOZIDLO</th> </tr> <tr> <td>Tov. značka, typ</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Registrační značka</td> <td>Registrační značka</td> </tr> <tr> <td>Stát registrace</td> <td>Stát registrace</td> </tr> </table> 8. Pojistitel (dle dokladu o pojištění): NÁZEV: _____ Číslo poj. smlouvy: _____ Číslo zelené karty: _____ Doklad o pojištění nebo zelená karta platná od: _____ do: _____ Pobočka (obch. zast. nebo makléř): _____ NÁZEV: _____ Adresa: _____ Stát: _____ Tel./e-mail: _____ Je vozidlo pojištěno havarijně? ne ☐ ano ☐ 9. Řidič (dle řidičského průkazu): PŘÍJMENÍ: _____ Jméno: _____ Datum narození: _____ Adresa: _____ Stát: _____ Tel./e-mail: _____ Číslo řidičského průkazu: _____ Skupina (A, B, ...): _____ Platnost řidičského průkazu do: _____	MOTOROVÉ VOZIDLO	PŘÍPOJNÉ VOZIDLO	Tov. značka, typ		Registrační značka	Registrační značka	Stát registrace	Stát registrace
MOTOROVÉ VOZIDLO	PŘÍPOJNÉ VOZIDLO																	
Tov. značka, typ																		
Registrační značka	Registrační značka																	
Stát registrace	Stát registrace																	
MOTOROVÉ VOZIDLO	PŘÍPOJNÉ VOZIDLO																	
Tov. značka, typ																		
Registrační značka	Registrační značka																	
Stát registrace	Stát registrace																	

10. Označte šipkou body vzájemného střetu na vozidle A → 11. Viditelná poškození na vozidle A: 14. Vlastní poznámky: A	15. Podpisy řidičů A B	10. Označte šipkou body vzájemného střetu na vozidle B → 11. Viditelná poškození na vozidle B: 14. Vlastní poznámky: B
---	---	---

Grafická úprava podle zákona

Příloha č. 2: Přelepka na potvrzení záznamu o DN

POTVRZENÍ POLICIE ČR

Potvrzení Policie ČR o prošetření přestupku dle ustanovení § zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, které ho se dopustil řidič/ka vedena jako účastník A/B na tomto společném záznamu o dopravní nehodě ze dne: Jmenovaný se dopustil přestupku proti plynulosti v silničním provozu porušením ustanovení § odst. písm. zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích. (uvádí se nejzávažnější porušení zákona č. 361/2000 Sb.).

Prošetření přestupku bylo zajištěno útvarem policie:
Razítko:

Poznámka:

Příloha č. 3: Kartačka pro občana vydaná Policií ČR, Policejní prezidium ČR

Řidiči, domluvte se!

U všech nehod být nemusíme, chceme být tam, kde jde o životy a zdraví.

Co znamená nová právní úprava šetření dopravních nehod (od 1. 1. 2009) pro řidiče?

Řidič nemá povinnost hlásit dopravní nehodu Policii ČR, pokud

- 1) zjevná škoda na některém ze zúčastněných vozidel nebo přepravovaných věcech nepřesahuje 100 000,- Kč (zjevná škoda = škoda, kterou vidíte, laický odhad),
- 2) nedošlo ke zranění nebo usmrcení osoby,
- 3) nevznikla hmotná škoda na jiném majetku další osoby (např. škoda na komunikaci, na budově, na dopravní značce apod.)¹⁾

Policii ČR volejte, pokud

- a) není splněna některá z výše uvedených podmínek,
- b) nemůžete zabezpečit obnovení provozu na komunikaci.

Pokud policii zavoláte, přestože jsou splněny podmínky 1, 2, 3, věc krátce prošetříme, vyřešíme samotný dopravní přestupek a potvrdíme Váš sepsaný protokol.

1) Pokud jde o samotná vozidla, která měla na dopravní nehodě účast, není rozhodující, zda je jejich vlastníkem řidič nebo jiná fyzická či právnická osoba (leasingová společnost, zaměstnavatel apod.).

Nezapomeňte!

Musíte sepsat společný záznam o dopravní nehodě²⁾ podle předepsaných kolonek a navzájem jej podepsat. V této souvislosti máte právo požadovat od druhého účastníka události prokázání totožnosti (předložení občanského průkazu, cestovního dokladu apod.) a sdělení údajů o vozidle (z osvědčení o registraci vozidla, dříve osvědčení o technickém průkazu). Pro sepsání tohoto protokolu není důležité, zda jste se dohodli na zavinění nehody. Posouzení míry zavinění bude v takovém případě záležitostí pojišťoven. **Povinnost sepsat záznam je dána zákonem.**

2) Tiskopis záznamu o dopravní nehodě získáte u své pojišťovny.

Pomáhat a chránit

Tísňová volání:

- 112 Integrovaný záchranný systém
- 158 Policie České republiky
- 150 Hasičský záchranný sbor České republiky
- 155 Rychlá zdravotní služba
- 156 Obecní policie

www.policie.cz

Příloha č. 4: Protokol o nehodě v silničním provozu

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
územní odbor vnější služby České Budějovice
dopravní inspektorát - SDN
Pražská 5
371 05 ČESKÉ BUDĚJOVICE
Čj.

České Budějovice 3. ledna 2010

Protokol o nehodě v silničním provozu

Datum a čas dopravní nehody	
Místo	
Účastníci dopravní nehody	Rz vozidla (CZ) automobil - značka a typ výše škody na vozidle ... tis. Kč řidič : narozen: adresa pobytu: telefonní číslo : (mobil) osobní doklady: občanský průkaz číslo: řidičský průkaz: zdravotní pojišťovna: Porušená ustanovení zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a tím je důvodně podezřelý ze spáchání přestupku podle ustanovení zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. RZ vozidla (CZ) nákladní automobil - značka a typ výše škody na vozidle: ... tis. Kč řidič : narozen: adresa pobytu: telefonní číslo : (mobil) osobní doklady: občanský průkaz: zdravotní pojišťovna ČR: řidičský průkaz: spolujedoucí : jméno, příjmení narozen: adresa pobytu: telefonní číslo : (mobil) osobní doklady: občanský průkaz číslo: zdravotní pojišťovna
Vylíčení události	
O věci dále rozhodne - rozhodnutí	Věc je v šetření - o pachateli přestupku resp. TČ nebylo rozhodnuto

Technické údaje vozidel	1) nákladní automobil registrační značka : vlastník: VIN: STK: mezinárodní pojistná karta: číslo pojištění..., vydal ... ,platí od do, popis poškození vozidla: odhadnutá škoda na vozidle: ... tis. Kč 2) nákladní automobil registrační značka : vlastník: VIN: STK: mezinárodní pojistná karta: číslo pojištění..., vydal ... ,platí od do, popis poškození vozidla: odhadnutá škoda na vozidle:
-------------------------	---

Dopravní nehoda oznámena - dne - v - kým	
Místo ohledáno - dne, od - do - kým - přítomen	
Ohledání místa dopravní nehody	I. Dopravní situace: a) Popiš, zda jde o křižovatku nebo volný úsek, dopravní značení vodorovné i svislé, šířkové a spádové poměry, druh povrchu (živice, dlažba, beton), stav povrchu (suchý, moký, zledovatělý), přehlednost, přehlednost dopravních zařízení (zábradlí, svodidla, atd.), hustota provozu, světelná signalizace b) Povětrnostní podmínky v době ohledání (déšť, sněžení, možnost oslnění sluncem), v noci též druh veřejného osvětlení a zda bylo v činnosti c) Stav řidičů, dioptrické brýle, ovlivnění alkoholem nebo drogami, jejich projevy, jiné tělesné vady
	II. Popis stop : a) Poloha vozidel, poloha těl, co bylo změněno po nehodě, stopy jízdní, brzdění atd., jejich délka, ostatní stopy: odpadlé bláto, místo střetu
	II. Popis stop pokračování : b) Stopy na vozidlech, svodidlech apod.
	III. Učiněná opatření : Pitva, prohlídka těla, fotodokumentace, vyrozumění, dechová zkouška, technická závada, lustrace osob a vozidel atd. Uvedené výše škody v protokolu jsou jen orientačním odhadem Policie ČR, v žádném případě nejsou podkladem pro skutečnou náhradu škody pojišťovnou.

prap. Lukáš MALÝ
inspektor

Příloha č. 6: § 22 zákona číslo 200/1990 Sb. o přestupcích

Zákon 200/1990 Sb. (platný od 1.1.2009)

§ 22 zákona č. 200/1990 Sb. - o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů		body	správní řízení
(1) Přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na PK			
oznámení + kauce	a) řídí vozidlo		
	1. na němž není umístěna RZ nebo je umístěna RZ patřící na jiné vozidlo,	4	5 – 10.000,- Kč + zákaz činnosti na 6 měsíců až 1 rok
	2. jehož RZ je zakryta, nečitelná nebo upravena či umístěna tak, že je znemožněna nebo podstatně snížena její čitelnost,		
	3. které je technicky nezpůsobilé k provozu na PK (3d) tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky v provozu na PK	5	
oznámení + kauce	b) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo jiné návykové látky v takové době po požití alkoholu nebo jiné návykové látky, po kterou je řidič ještě pod jeho vlivem (hranice bodů je do 0,3 promile včetně nebo více jak 0,3)	3 či 6	10 – 20.000,- Kč + zákaz činnosti na 6 měsíců až 1 rok
oznámení + kauce	c) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti ve stavu vylučujícím způsobilost, který si řidič přivodil požitím alkoholu nebo užitím jiné návykové látky,	7	25 – 50.000,- Kč + zákaz činnosti na 1-2 roky = § 201
oznámení + kauce	d) se přes výzvu (3f) odmítne při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti podrobit lékařskému vyšetření na AL nebo jinou návykovou látku, ačkoliv vyšetření není nebezpečné		
	1. dechové zkoušky ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem,	7	25 – 50.000,- Kč + zákaz činnosti na 1-2 roky
	2. lékařskému vyšetření ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem v případě, že dechová zkouška byla pozitivní, ačkoli to není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví,	7	
	3. odbornému lékařskému vyšetření ke zjištění, není-li ovlivněn jinou návykovou látkou, ačkoli to není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví,	7	
oznámení + kauce (pokud nepůjde o tr. čin)	e) řídí motorové vozidlo		25 – 50.000,-Kč + zákaz činnosti na 1-2 roky = § 180d
	1. není držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny ŘO,	7	5 – 10.000,-Kč + zákaz činnosti na 6 měsíců až 1 rok
	2. byl mu zadržen řidičský průkaz (3f),	6	
	3. není držitelem platného osvědčení profesní způsobilosti řidiče (3g),	5	
	4. nemá platný posudek o zdravotní způsobilosti podle zvláštního právního předpisu (3f),	5	
	5. pozbyl jako řidič, který je držitelem ŘP Evropských společenství, ŘP vydaného cizím státem, mezinárodního ŘP vydaného cizím státem, právo k řízení motorového vozidla na území ČR,		25 – 50.000,-Kč a zákaz činnosti na 1-2 roky
f) při řízení vozidla			
1.000	1. drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení,	3	1 500 – 2 500,-Kč
oznámení + kauce	2. překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 40 km.h ⁻¹ a více nebo o 50 km.h ⁻¹ a více mimo obec,	5	5 – 10.000,-Kč + zákaz činnosti na 6 měsíců až 1 rok
! 2.500	3. překročí nejvyšší povolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 20 km.h ⁻¹ a více nebo mimo obec o 30 km.h ⁻¹ a více,	3	2.500 – 5.000,-Kč za 2 x i zákaz činnosti 1-6 měsíců
1.000	4. překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o méně než 20 km.h ⁻¹ nebo mimo obec o méně než 30 km.h ⁻¹ ,	2	1.500-2.500,-Kč
! 2.500	5. nezastaví vozidlo na signál, který mu přikazuje zastavit vozidlo podle zvláštního právního předpisu nebo na pokyn „Stůj“ daný při řízení provozu na PK osobou oprávněnou k řízení tohoto provozu podle zvláštního právního předpisu,	5	2.500 – 5.000,-Kč za 2 x i zákaz činnosti 1-6 měsíců
! 2.500	6. -neumožní chodci na přechodu pro chodce nerušené a bezpečné přejítí vozovky,	4	2.500 – 5.000,-Kč za 2 x i zákaz činnosti 1-6 měsíců
	-nezastaví vozidlo před přechodem pro chodce v případech, kdy je povinen tak učinit podle zvláštního právního předpisu,	3	
	-nebo ohrozí chodce	4	
	přecházející PK na kterou odbočuje, -nebo ohrozí chodce při odbočování na místo ležící mimo PK, při vjíždění na PK nebo při otáčení a couvání,	4	
oznámení + kauce	7. předjíždí vozidlo v případech, ve kterých je to podle zvláštního právního předpisu zakázáno,	6	5 – 10.000,-Kč + zákaz činnosti na 6 měsíců až 1 rok
! 2.500	8. nedá přednost v jízdě v případech, ve kterých je povinen dát přednost v jízdě podle zvláštního právního předpisu,	4	2.500 – 5.000,-Kč za 2 x i zákaz činnosti 1-6 měsíců
! 2.500	9. vjíždí na železniční přejezd v případech, kdy je to podle zvláštního právního předpisu zakázáno,	6	2.500 - 5.000,-Kč za 2 x i zákaz činnosti 1-6 měsíců
oznámení + kauce	10. v provozu na dálnici nebo silnici pro motorová vozidla se otáčí, jede v protisměru nebo couvá v místě, kde to není dovoleno podle zvláštního právního předpisu,	6	5 – 10.000,-Kč + zák. činnosti na 6 měsíců až 1 rok

oznámení + kauce	11. neoprávněně zastaví nebo stojí s vozidlem na parkovišti vyhrazeném pro vozidla označené označením O1 nebo neoprávněně použije označení vozidla O1 při stání nebo při jízdě,		5.000-10.000,-Kč
! 2.500	g) poruší omezení jízdy některých vozidel podle zvláštního právního předpisu,	2	2.500 – 5.000,-Kč za 2 x i zákaz činnosti 1-6 měsíců
oznámení	h) porušením zvláštního právního předpisu způsobí DN, při které je jinému ublíženo na zdraví	7	25 - 50.000 Kč + zákaz činnosti 1 - 2 roky
oznámení	i) porušením zvláštního právního předpisu způsobí DN, při které je způsobena na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí hmotná škoda převyšující zřejmě částku 100.000,- Kč,	7	2.500 – 5.000,-Kč za 2 x i zákaz činnosti 1-6 měsíců
oznámení	j) při dopravní nehodě, při které byla způsobena na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí pouze hmotná škoda 100.000,- Kč a nižší nebo při které došlo k poškození nebo zničení součástí nebo příslušenství pozemní komunikace, neprodleně nezastaví vozidlo a neprokáže totožnost navzájem včetně sdělení údajů o vozidle, nebo odmítne sepsat společný záznam o DN nebo nedovoleně opustí místo DN nebo se neprodleně nevrátí na místo DN po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo po ohlášení DN	3	2.500 - 5.000,-Kč za 2 x i zákaz činnosti 1-6 měsíců
oznámení	k) při dopravní nehodě podle písmene i) se dopustil jednání uvedené v písmenu j),	7	2.500 - 5.000,-Kč za 2 x i zákaz činnosti 1-6 měsíců
Domluva nebo až 2.000 Kč	l) jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až k), poruší zvláštní právní předpis.		1.500-2.500,-Kč
22/11	- ohrožení při přejíždění z jednoho jízdního pruhu do druhého	3	
	- nedovolená jízda po tramvajovém pásu	2	
	- porušení povinnosti být za jízdy připoután nebo užit ochrannou přilbu	2	
	- porušení povinnosti použít dětskou autosedačku nebo bezpečnostní pás při přepravě dětí	2	
	- neoznačení překážky provozu na PK	2	
	- nedovolené užití dálnice nebo silnice pro motorová vozidla nemotorovým vozidlem nebo motorovým vozidlem, jehož konstrukce nebo technický stav neumožňuje dosažení rychlosti nejméně 80 km.h-1	1	
	- neoprávněné užití vyhrazeného jízdního pruhu	1	
	- porušení ustanovení § 32 zákona o osvětlení	1	
	- porušení povinnosti vyplývající ze zákazové nebo příkazové značky (kromě výše uvedených případů překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené dopravní značkou, porušení zákazu předjíždění stanoveného dopravní značkou a zákazových značek B 28 – zákaz zastavení a B 29 – zákaz stání	1	
	- neoprávněné užití zvláštního výstražného světla modré barvy, popřípadě doplněného zvláštním zvukovým výstražným znamením	1	
	- neoprávněné užití zvláštního výstražného světla oranžové barvy	1	
oznámení	2) přestupku se dále dopustí ten, kdo jako provozovatel vozidla nezná údaje o totožnosti osoby, které světlil nebo přikázal vozidlo k řízení		5.000 – 10.000,-Kč
	3) Přestupku se dopustí učitel autoškoly, který		
	a) požil alkoholický nápoj nebo užil návykovou látku během provádění výcviku ve výcvikovém vozidle,		
	b) prováděl výcvik ve výcvikovém vozidle bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užil návykové látky, kdy by mohl být ještě pod jejich vlivem,		
	c) prováděl výcvik ve výcvikovém vozidle, jestliže je jeho schopnost k výkonání učitele autoškoly snížena v důsledku jeho zdravotního stavu,		
	d) se přes výzvu odmítně podrobil vyšetření, zda při provádění výcviku nebyl ovlivněn AL nebo jinou návykovou látkou, ačkoliv takové vyšetření není nebezpečné		
	! = hrozí-li pro opakované porušení zákaz činnosti, NELZE řešit blokově !		
3d)	- § 37 zákona č. 56/2001 Sb. O podmínkách provozu vozidel...		
3e)	- zákon č. 56/2001 Sb. O podmínkách provozu vozidel...		
3f)	- zákona č. 361/2000 Sb. O provozu na pozemních komunikacích		
3g)	- zákona č. 247/2000 Sb. O získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel		

Pozn.: barevné pozadí znamená, že takovéto porušení může policista na místě vyřešit blokovou pokutou.

